

Вінницький національний медичний університет
ім. М. І. Пирогова
Наукова бібліотека

**ВНМУ ім. М. І. Пирогова:
ювілеї, події, дати –
2022**

**Вінницький національний медичний університет
ім. М. І. Пирогова
Наукова бібліотека**

**ВНМУ ім. М. І. Пирогова:
ювілеї, події, дати
2022**

Календар знаменних і пам'ятних дат

Вінниця, 2021

УДК 61(091)+908](477.44-21)(059)
В 48

Укладачі: Юрчишина О. А., Кокус В. В., Шпукал М. І.

Відповідальна за випуск: Кравчук Н. М.,
директор Наукової бібліотеки

В 48 ВНМУ ім. М. І. Пирогова: ювілеї, події, дати – 2022 :
календар знаменних і пам'ятних дат / уклад.
О. А. Юрчишина, В. В. Кокус, М. І. Шпукал ; відп. за вип.
Н. М. Кравчук. – Вінниця, 2021. – 156 с.

Видання містить матеріали про ювілярів Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова 2022 року: науковців та випускників і визначні події в житті університету.

УДК 61(091)+908](477.44-21)(059)

ПЕРЕДМОВА

Наша память о прошлом, как солнечный диск,

И один из лучей ее – твой обелиск...

А другие ее золотые лучи –

Это образы тех, кто добру нас учил.

М. С. Пушкир

Календар знаменних і пам'ятних дат «ВНМУ ім. М. І. Пирогова: ювілеї, події, дати – 2022» містить біобібліографічні матеріали про визначні події в житті університету та його ювілярів – видатних науковців і випускників, починаючи з їх п'ятидесятиріччя, які зробили вагомий внесок у розвиток медичної науки та охорони здоров'я. Видання доповнює список ювілярів-доцентів 2022 р. та іменний покажчик.

Календар ілюстровано зображеннями університету та поезіями його науковців, випускників і співробітників.

Видання не претендує на вичерпність. Зауваження, уточнення, доповнення та пропозиції будуть прийняті з вдячністю.

Календар стане в нагоді науковцям, студентам, красзнавцям, бібліотечним працівникам та всім, хто цікавиться історією медицини університету, діяльністю його науковців, видатних випускників.

Січень

Зима в університетському парку

Фото з сайту: <https://bit.ly/3dF3zIn>

Білий сніг, так нечуванно, тихо,
Запорошив пожовклі листки.
А той вітер вірвався на лихо,
Завиває і стука в шибки.

І у дворі якась непогода,
Так вирує на спогад мені,
Що зітхнувши завмерла природа,
В ці похмурі, холоднії дні.

Наче сніг, нас усіх охопила,
Тая туга, безвихідь одна.
Чи якась потаємная сила,
Наші мрії допила до дна.

*Жученко Сергій Павлович,
професор*

☀ **01.01 – 65 років** тому народився **Геращенко Ігор Іванович** (01.01.1957, м. Шверін, Німеччина), хімік, фахівець у галузі фізичної та фармацевтичної хімії медичних сорбентів, доктор фармацевтичних наук (1998), професор (2014). Закінчив хімічний факультет Московського державного університету ім. М. В. Ломоносова (1979).

Працював асистентом Вінницького державного медичного інституту (1983–1989). Впродовж 1989–2004 рр. – старший науковий співробітник Інституту хімії поверхні ім. О. О. Чуйка НАН України (м. Київ), професор кафедри біоорганічної, біологічної та фармацевтичної хімії Національного медичного університету імені О. О. Богомольця (2004–2008). З 2008 р. – провідний науковий співробітник відділу біомедичних проблем Інституту хімії поверхні ім. О. О. Чуйка НАН України. З 2010 р. працює за сумісництвом у Київському медичному університеті Української асоціації народної медицини на кафедрі фармацевтичної хімії та фармакогнозії.

Автор понад 200 наукових праць, у т. ч. 3 монографій («Медицинская химия и клиническое применение диоксида кремния» (2003); «Энтеросорбция в комплексном лечении острых хирургических заболеваний органов брюшной полости» (2009); «Энтеросорбенты: лікарські засоби і дієтичні добавки» (2014); 28 патентів на винаходи та корисні моделі.

Напрямки наукових досліджень: дослідження біологічних ефектів нанорозмірних матеріалів, створення

лікарських засобів на основі нанокремнезему, розробка алгоритмів та методологічного забезпечення викладання дисциплін фармацевтичного профілю. Член-кореспондент Академії технологічних наук України (з 2003 р.), член Вченої ради Інституту хімії поверхні ім. О. О. Чуйка НАН України, член редакційних колегій збірника наукових праць «Поверхня» та часопису «Фітотерапія. Часопис». У різні роки брав активну участь у проведенні досліджень в рамках наукових програм INTAS і «Нанотехнології та наноматеріали».

Література

1. До 60-річчя від дня народження Геращенка Ігоря Івановича // Фітотерапія. Часопис. – 2017. – № 1. – С. 85–86.
2. Лисюк Л. С. Геращенко Ігор Іванович / Л. С. Лисюк // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2006. – Т. 5 : Вод – Гн. – С. 549 : фот.

☀ **01.01 – 80 років** тому народилася **Ковальова Людмила Миколаївна** (01.01.1942, м. Кіровоград, нині м. Кропивницький), дерматовенеролог, доктор медичних наук (1992), професор (1999).

Закінчила з відзнакою Вінницький медичний інститут (1967), в якому впродовж 1968–1970 рр. навчалася в аспірантурі на кафедрі шкірних та венеричних хвороб. Учениця професора Н. І. Тумашової. Займалася медичною практикою та впродовж 1972–1973 рр. викладала дерматовенерологію у Кіровоградському медичному училищі. Працювала асистенткою кафедри

шкірних та венеричних хвороб Полтавського медичного стоматологічного інституту (1974–1975). З 1975 р. – в Одеському національному медичному університеті (з перервою): впродовж 2002–2003 рр. – завідувачка, з 2003 р. – професор кафедри дерматовенерології; впродовж 1978–1982 рр. – завідувачка кафедри дерматології Мозамбікського національного медичного університету ім. Е. Мондлана, одночасно очолювала медичну дерматологічну службу Народної Республіки Мозамбік. Почесна громадянка Республіки Мозамбік.

Автор понад 400 наукових праць, у т. ч. 4 монографій; має 18 авторських свідоцтв і патентів на винаходи, 28 раціоналізаторських свідоцтв та методичних рекомендацій, 15 інформаційних листів.

Наукові дослідження: імунітет та система гемостазу при сифілісі, екземі, псоріазі; комплексна терапія хворих на заразні форми сифілісу на флоті; епідеміологічна характеристика, перебіг, терапія мікозів стоп у працівників морського транспорту.

Член Нью-Йоркської Академії медичних наук (з 1994 р.), Європейської Академії дерматології та венерології (з 1998 р.).

Рішенням Президії Української асоціації лікарів-дерматовенерологів і косметологів за вагомий особистий внесок у розбудову Української дерматовенерології, впровадження сучасних методів діагностики і лікування, високий професіоналізм, нагороджена відзнакою «Честь і пошана від української дерматовенерології» (2016).

Література

1. Васильєв К. К. Ковальова Людмила Миколаївна / К. К. Васильєв // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2013. – Т. 13: Киї – Кок. – С. 490 : фот.
2. До ювілею Людмили Миколаївни Ковальової // Укр. журн. дерматології, венерології, косметології. – 2012. – № 2. – С. 10.
3. Ковальова Людмила Миколаївна. Обрії завжди попереду : (до ювілею) // Дерматовенерология. Косметология. Сексопатология. – 2017. – № 1/4. – С. 222–223.

☀ **05.01 – 75 років** тому народився **Горбатюк Іван Микитович** (05.01.1947, с. Дашківці Літинського, нині Вінницького р-ну Вінницької області), кандидат медичних наук, заслужений лікар України.

З відзнакою закінчив Вінницький медичний інститут (1971). Працював лікарем-інтерном (1971–1972), хірургом Немирівської центральної районної лікарні (1972–1973), заступником головного лікаря з медичного обслуговування населення Тиврівського р-ну Вінницької обл. (1973–1979). З 1979 р. – у Вінницькому медичному інституті: асистент кафедри факультетської хірургії і хірургії педіатричного факультету (1979–1990). Протягом 1990–2013 рр. – головний лікар обласного протитуберкульозного диспансеру та головний фтизіатр Вінницької обл. Брав активну участь у розробці й прийнятті державної програми боротьби з туберкульозом. Автор численних наукових праць з питань абдомінальної хірургії та фтизіатрії.

Неодноразово був обраний депутатом Вінницької міської та обласної рад. Переможець конкурсу «Людина

року» у номінації «Працівник охорони здоров'я» (2003), переможець у номінації «Депутат обласної ради» (2004»).

Література

1. Архів ВНМУ, спр. 1187, т. 1 : А – З, арк. 227–256.
2. Голяченко О. М. Іван Горбатюк / О. М. Голяченко // Лікарі Вінниччини. – Тернопіль, 2004. – С. 85–86.
3. Горбатюк Іван Микитович // Україна медична. Хто є хто : довід.-біогр. вид. – Київ, 2005. – Вип. 3. – С. 105.
4. Горбатюк Іван Микитович // Флагмани сучасної медицини. Кращі працівники медичної галузі України = Leads of modern medicine. The best employees of medicine of Ukraine : [довідк.-біограф. вид.] / упоряд.: Г. І. Захарченко, Р. В. Захарченко ; гол. ред. О. Бовсунівська ; пер. англ. П. Бовсунівського. – Київ, 2009. – С. 68.

☀ **16.01 – 100 років** тому народилася **Лізогуб Ніна Петрівна** (16.01.1922, м. Харків – ?), біолог, кандидат медичних наук (1963).

Учасниця Другої світової війни. Закінчила лікувальний факультет Харківського медичного інституту (1946). Працювала лікарем.

В. о. завідувача (1963–1964), доцент (1968–1986) кафедри біології Вінницького державного медичного інституту.

Література

1. Архів ВНМУ ім. М. І. Пирогова, спр. 444, т. 2, арк. 25–38.
2. Лізогуб Ніна Петрівна // Кафедра медичної біології Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова : іст. нарис до 80-річчя створення / під заг. ред. Р. П. Піскун. – Вінниця, 2014. – С. 26–27.

21.01 – 100 років тому

народилася **Безбородько Ніна**

Іванівна (21.01.1922, с. Андріївка,

нині Ізюмського р-ну Харківської обл.

– ?), мовознавець, доктор

філологічних наук (1976), професор

(1979). Закінчила Харківський

університет (1948). Упродовж 1974–

1980 рр. працювала завідувачкою

кафедри іноземних мов Вінницького державного медичного інституту.

Авторка понад 80 науково-методичних праць, зокрема, методичних рекомендацій для викладачів і студентів з курсу латинської і німецької мов, посібників для студентів медичних інститутів з латинської мови. Брала участь в укладанні «Лермонтовской энциклопедии» (Москва, 1981). Наукові дослідження – в галузі класичної філології.

Література

1. Архів ВНМУ ім. М. І. Пирогова, спр. 1067, арк. 3–35.
2. Писаренко Н. Д. Безбородько Ніна Іванівна / Н. Д. Писаренко // Професори Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара: 1918–2008 : біобібліогр. довід. / голова редкол. М. В. Поляков. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Дніпропетровськ, 2008. – С. 36–37.
3. Довгань С. М. Безбородько Ніна Іванівна / С. М. Довгань // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2003. – Т. 2 : Б – Біо. – С. 370 : фот.

☀ **21.01 – 50 років** тому народилася **Гайструк Наталія Анатоліївна** (21.01.1972, м. Вінниця), доктор медичних наук (2007), доцент (2007), професор (2015).

Закінчила з відзнакою лікувальний факультет Вінницького державного медичного університету (1994). Працювала лікарем-інтерном пологового будинку № 2 у м. Вінниці (1994). Відтоді у ВНМУ ім. М. І. Пирогова: навчалась у магістратурі при кафедрі акушерства і гінекології № 2 (1994–1997) та з відривом від виробництва – в аспірантурі при кафедрі акушерства і гінекології № 1 (1997–2000). Асистент (2000–2005), доцент (2005–2013), з 2013 р. – професор кафедри акушерства і гінекології № 2 ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

Автор та співавтор численних наукових праць, у т. ч. 3-х підручників, 1-го навчального посібника для студентів вищих навчальних закладів («Посібник з фізіологічного та патологічного акушерства» (Вінниця, 2011); нововведень, патентів на винаходи та корисну модель. Підручник у її співавторстві «Неотложные состояния в акушерстве» (Вінниця, 2004, 2006, 2009) витримав 2 перевидання.

Наукові дослідження: клініка, діагностика та лікування анемії вагітних, лікування вагітних з гіпертензивними розладами, діагностика і лікування плацентарної недостатності та ін.

Член Всеєвропейської асоціації акушерів-гінекологів з 2004 р. Координатор інтеркультурного мистецького проєкту «Перехрестя» (Україна-Польща), який був

започаткований 2013 р. Автор музики українських пісень, які також перекладені польською мовою.

Література

1. Гайструк Наталія Анатоліївна [Електроний ресурс] // Українська академія біологічної медицини : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/3AIDtEs> (дата звернення: 20.01.2022), вільний. – Назва з екрана.

☀ **22.01 – 85 років** тому народився **Завальнюк Анатолій Харитонович** (22.01.1937, с. Ширмівка, нині Вінницького р-ну Вінницької обл. – 30.04.2017, м. Тернопіль), фахівець в галузі судової медицини, доктор медичних наук (1993), професор (1995). Закінчив Вінницький медичний інститут (1960). Працював міждрайонним судово-медичним експертом у м. Хмільник на Вінниччині (1960–1962). Впродовж 1962–1965 рр. навчався в аспірантурі на кафедрі судової медицини Вінницького медичного інституту. Протягом 1965–1968 рр. працював завідувачем фізико-технічного відділення Вінницької міжобласної судово-медичної лабораторії. З 1968 р. – у Тернопільському медичному університеті: асистент, з 1970 р. – доцент, впродовж 1984–1996 рр. – заступник декана лікувального факультету, завідувач курсу судової медицини (1985–1990), професор кафедри патологічної анатомії, завідувач курсу судової медицини (1994–2007).

Автор і співавтор понад 120 наукових праць, у т. ч. широковідомого словника: «Краткий словарь судебно-медицинских терминов» (Київ, 1982), перевиданого в

Тернополі у 1999 р. українською мовою «Глумачний словник судово-медичних термінів». Обґрунтував принципи визначення ступеня втрати працездатності працівниками сільського господарства, діагностичні критерії встановлення дії на тіло людини частин та вузлів сільськогосподарських машин і механізмів в разі травм з летальними наслідками. Перший серед вітчизняних судових медиків описав властивості дробових вогнепальних поранень під час застосування пластмасових пижів-контейнерів і певні ознаки та механізм утворення ушкоджень при гужовій травмі. Вперше в Україні ввів у судову медицину поняття про «рапортне розташування ушкоджень», що спростило і оптимізувало їхнє дослідження та суттєво поліпшило рівень експертної діагностики.

Література

1. Андрейчин М. А. Завальнюк Анатолій Харитонович / М. А. Андрейчин // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2010. – Т. 10 : 3 – Зор. – С. 42 : фот.
2. Андрейчин М. Завальнюк Анатолій Харитонович / М. Андрейчин // Тернопіл. енциклопед. словник : у 4 т. / редкол.: Г. Яворський та ін. – Тернопіль, 2004. – Т. 1 : А – Й. – С. 592.
3. «Ні дня без rischi» : [до 70-річчя А. Х. Завальнюка] // Мед. академія. – 2007. – 30 січ. – С. 10.

☀ **27.01 – 65 років** тому народився **Жученко Олександр Петрович** (27.01.1957, м. Вінниця – 04.07.2021, там само), хірург, доцент (1999), доктор медичних наук (2009), професор (2017). Закінчив з відзнакою Вінницький державний медичний

інститут (1979). Старший лаборант (1979–1980), аспірант (1982–1985), асистент (1985–1997), доцент (1997–2015), професор (2015–2021) кафедри загальної хірургії ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

Вивчав вплив природних чинників на частоту й особливості захворювань органів черевної порожнини, стан вегетативної нервової системи та адаптаційної реакції в до- та післяопераційний періоди, взаємозв'язок асоціацій мікроорганізмів і локальних механізмів захисту слизової оболонки кишківника.

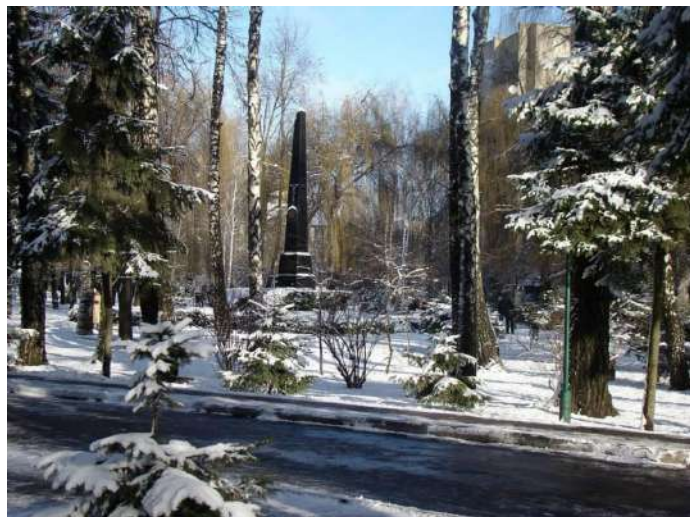
Автор та співавтор численних наукових праць, у т. ч. підручника «Загальна хірургія» (у співавторстві, Київ, 2010).

За вагомий особистий внесок у забезпечення розвитку системи охорони здоров'я, багаторічну сумлінну працю та високий професіоналізм нагороджений Подякою прем'єр-міністра України В. Гройсмана (2017), ін. нагородами.

Література

1. Желіба М. Д. Жученко Олександр Петрович / М. Д. Желіба // Енциклопедія сучасної України. – Київ, 2009. – Т. 9 : Е – Ж. – С. 705 : фот.
2. Пішов з життя Жученко Олександр Петрович [Електронний ресурс] : [некролог] // Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/3D4O3jR> (дата звернення: 20.09.2021), вільний. – Назва з екрана.

Л
Ю
Т
И
Й

**Обеліск Слави
на території університету**

Фото з сайту: <https://bit.ly/3yfKO7N>

Зима
Холодними
Вітрами в шибку б'є
І повільно падає сніг...
Тиша.

*Мусаєва Гюлане,
випускниця ВНМУ*

☀ **02.02 – 80 років** тому народився **Мороз Василь Максимович** (02.02.1942, с. Озеро Немирівського р-ну Вінницької обл.), видатний нейрофізіолог, доктор медичних наук (1984), професор (1986), ректор ВНМУ ім. М. І. Пирогова (з 1988 р.), Герой України (2003), академік Національної академії медичних наук України (2010).

У 1967 р. закінчив Вінницький державний медичний інститут. З 1967 р. до 1968 р. працював терапевтом Шпиківської дільничної лікарні Вінницької області. Подальша діяльність В. М. Мороза пов'язана з Вінницьким медичним університетом: в. о. асистента (1968–1969 рр.), аспірант (1969–1972), асистент (1972–1976) кафедри нормальної фізіології і за сумісництвом вчений секретар Вченої Ради (1975–1982); доцент (1976–1984), заступник декана лікувального факультету (1982–1984), професор (1984–1991), за сумісництвом декан педіатричного факультету (1984–1986), завідувач кафедри нормальної фізіології (1991–2015). Впродовж 1986–1988 рр. – проректор з навчальної роботи. Обраний головою асоціації ректорів вищих медичних навчальних закладів України, очільник ради ректорів вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації Вінницького регіону (Вінницька, Хмельницька, Житомирська області). Президент заснованої на базі ВНМУ Міжнародної академії інтегративної антропології; з 1991 р. – член Всесвітньої організації з вивчення мозку (IBRO); головний редактор наукових журналів «Вісник Вінницького національного медичного

університету» (з 1994 р.), «Вісник морфології» та «Biomedical and Biosocial Anthropology» (з 2003 р.), «Pain Medicine. Медицина болю» (з 2016 р.); член редколегій та редакційних рад ряду інших фахових журналів, член Колегії та Президії Вченої ради МОЗ України.

Брав активну участь у розробці заходів з реформування в Україні вищої медичної освіти, соціального захисту співробітників вищих навчальних закладів і студентів.

Автор понад 400 наукових праць, в т. ч. монографій, підручників і посібників з фізіології, численних раціоналізаторських пропозицій, винаходів. Вивчає реакції кори мозку на звукові стимули; роль структур головного мозку в реалізації поведінкової реакції цілісного організму, зокрема центральні механізми програмування та контролю довільних рухів; проблеми інтегративної медичної антропології, а також курортології (вплив радонових ванн курорту Хмільник). Брав участь у розробленні комп'ютерної функціональної моделі організму людини «Скіф». Під керівництвом В. М. Мороза підготовлено 27 докторів та кандидатів медичних наук. З ініціативи В. М. Мороза університет налагодив активне співробітництво з медичними факультетами 19 зарубіжних країн, тісні зв'язки мають клінічні кафедри з 28 іноземними фармацевтичними фірмами, університет отримує гранти фондів Спаркмана і Фогерті (США).

Під керівництвом В. М. Мороза Вінницький медичний інститут набув статус університету та статус національного вищого медичного навчального закладу. 24 серпня 2003 р. Указом Президента України В. М. Мороз удостоєний високого звання Герой України з врученням

ордена держави. Заслужений діяч науки і техніки України (1993). За досягнення в розбудові ВНМУ, внесок у підготовку висококваліфікованих медичних і фармацевтичних кадрів, організацію досліджень з актуальних для України проблем охорони здоров'я її населення нагороджений орденами: «За заслуги» III ступеня (1997), Ярослава Мудрого V (2002) і IV ступенів (2017), орденом УПЦ Святого Рівноапостольного великого князя Володимира I ступеня (2008), орденом Є. Й. Мухіна (2020), Почесною грамотою Кабінету Міністрів України (2002), Почесною грамотою Верховної Ради України (2003), Почесною відзнакою «За заслуги перед Вінниччиною» (2012). Лауреат Національної медичної премії України у номінації «Викладачі та ректори медичних навчальних закладів» (2012). Лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки (2016).

Література

1. Вершини скоряються сильним [Електронний ресурс] : біобібліогр. покажч. до 70-річчя від дня народж. Мороза Василя Максимовича / уклад. : Н. М. Кравчук, Л. В. Сухарєва, О. А. Юрчишина ; відп. за вип. Л. І. Шпукал. – Вінниця, 2012. – (Серія «Вчені нашого університету»). – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) ; 12 см. – Систем. вимоги: Windows 98, XP.
2. Гальчак С. Д. Мороз Василь Максимович / С. Д. Гальчак // Герої Вінниччини / С. Гальчак. – Вінниця, 2016. – С. 295–297.
3. Йолтухівський М. В. Мороз Василь Максимович [Електронний ресурс] / М. В. Йолтухівський // Енциклопедія Сучасної України : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/3bSbG3e> (дата звернення: 04.11.2021), вільний. – Назва з екрана.
4. Мороз Василь Максимович : бібліогр. покажч. до 75-річчя від дня народж. / уклад.: М. В. Йолтухівський, Н. М. Кравчук. –

Вінниця : Нілан-ЛТД 2017. – 132 с. : іл. – (Серія «Вчені нашого університету»).

5. Подільський Е. Дорога під чистими зорями / Е. Подільський. – Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2007. – 156 с. : іл.
6. Скрипник В. Герой України / В. Скрипник // Ядро інтелігентності. Т. 2 / ред. і упоряд. В. Климчук. – Вінниця, 2004. – С. 7–12 : фот. – (Б-ка газети «Подолія'2003») ; Подолія. – 2003. – 7 жовт. – С. 4–5 : фот.

☀ **02.02 – 80 років** тому народився **Казимирко Віталій Казимирович** (02.02.1942, с. Летава, нині Кам'янець-Подільського р-ну Хмельницької обл.), терапевт, доктор медичних наук, (1994), професор (2006).

Закінчив Вінницький медичний інститут (1967). Працював лікарем. З 1978 р. – у Луганському медичному інституті: впродовж 1984–1994 рр. – доцент кафедри внутрішніх хвороб № 1; з 1995 р. – у Національній медичній академії післядипломної освіти (м. Київ): з 2005 р. – професор кафедри терапії та ревматології.

Наукові дослідження: лікування внутрішніх хвороб, ревматологія, гематологія.

Література

1. Гош Р. І. Казимирко Віталій Казимирович / Р. І. Гош // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2011. – Т. 11 : Зор – Как. – С. 690 : фот.

☀ **05.02** – **100 років** тому
народився **Кланца Павло**

Авксентійович (05.02.1922, с. Остап-
ківці, нині Хмельницького р-ну
Хмельницької обл. – 28.08.1990,
м. Вінниця), кандидат медичних наук
(1968), доцент (1970). Закінчив
Проскурівську фельдшерсько-
акушерську школу (1940),

Вінницький медичний інститут (1954), де відтоді й
працював: асистент кафедри організації охорони здоров'я
та історії медицини (1954–1968), доцент кафедри
соціальної гігієни та організації охорони здоров'я (1968–
1984). У 1967 р. захистив дисертацію на тему «Вопросы
организации здравоохранения и высшего медицинского
образования в наследии Н. И. Пирогова». Впродовж 1984–
1986 рр. – доцент курсу соціальної гігієни та організації
охорони здоров'я факультету удосконалення лікарів (1984–
1986), доцент кафедри соціальної гігієни та організації
охорони здоров'я (1986–1990).

10 вересня 1956 р. був призначений директором
музею М. І. Пирогова й продовжував працювати
за сумісництвом у медичному інституті. Зробив вагомий
внесок у розширення та поліпшення експозиції,
поповнення фондів музею і його бібліотеки цінними
експонатами та виданнями, сприяв розвитку наукових
досліджень про М. І. Пирогова.

Наукові дослідження в галузі соціальної гігієни;
історії медицини, зокрема, присвячені життю і діяльності
М. І. Пирогова, його медичній діяльності в с. Вишня (нині
у складі Вінниці); доклав чимало зусиль для збереження

його спадщини. Автор численних наукових праць, у т. ч. низки путівників музеєм М. І. Пирогова у Вінниці; альбому «Музей-усадьба Н. І. Пирогова», виданого українською, англійською, французькою, німецькою й російською мовами.

Нагороджений медаллю «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.» (1946), численними подяками за успіхи, досягнуті в науково-дослідній, навчально-виховній, адміністративно-господарській роботі.

Література

1. Архів ВНМУ, спр. 1188, Т. 2 : К – П, арк. 8–97.
2. Процек О. Г. Павло Овксентійович Кланца / О. Г. Процек // Молодий медик. – 1972. – 22 груд. (№ 42). – С. 1.
3. Пам'яті товаришів : [некрологи, у т. ч. пам'яті П. А. Кланца] // Молодий медик. – 1990. – 7 верес. (№ 24). – С. 2.

☀ **15.02 – 55 років** тому народився **Кириченко Павло Дмитрович** (15.02.1967, м. Вінниця), інфекціоніст, доктор медичних наук (2001), доцент (2004).

Закінчив з відзнакою Вінницький медичний інститут (1992). Впродовж 1992–1993 рр. працював лікарем-інтерном у Вінницькій міській клінічній лікарні № 4, клінічним ординатором кафедри інфекційних хвороб Київського медичного інституту імені О. О. Богомольця. Клінічний ординатор кафедри інфекційних хвороб Вінницького медичного університету (1993–1994), лікар-інфекціоніст палати інтенсивної терапії інфекційного відділення

Вінницької міської клінічної лікарні № 4 (1994). Аспірант кафедри інфекційних хвороб Вінницького медичного університету (1994–1995), з 1995 р. – асистент кафедри інфекційних хвороб (1995–2002), з 2002 р. – доцент кафедри інфекційних хвороб. З 2006 р. мешкає у США, працює радником із питань біомедичних досліджень відділу стратегічного аналізу фармацевтичної компанії у Чикаго.

Наукові дослідження: ВІЛ-інфекція та перебіг вірусних гепатитів на її тлі, клініко-патогенетичні особливості холери, проблеми лікування ботулізму.

Література

1. Процек О. Г. Кириченко Павло Дмитрович / О. Г. Процек // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2013. – Т. 13 : Киї – Кок. – С. 62 : фот.

☀ **15.02 – 80 років** тому (**15.02.1942**) в окупованій нацистами Вінниці зусиллями лікарів і науковців з дозволу окупаційної влади тимчасово відновив роботу медичний інститут з підготовки лікарів для цивільного населення.

Література

1. Замятін М. К. Вінницький державний медичний інститут відновлює свою роботу / М. К. Замятін // Вінниц. вісті. – 1942. – 8 лют.
2. Оголошення : [про початок роботи Вінниц. мед. ін-ту] // Вінниц. вісті. – 1942. – 8 лют.
3. Т. В. Навчання в медичному інституті [у 1942 р. в окуп. Вінниці] / Т. В. // Вінниц. вісті. – 1942. – 17 верес.

☀ **21.02 – 155 років** тому народився **Бойно-Родзевич** **Георгій Георгійович** (21.02.1867, м. Хорол Полтавської губернії – 1937, м. Вінниця), відомий психіатр, невролог, доктор медицини.

Закінчив фізико-математичний факультет Санкт-Петербурзького університету, у 1895 р. – Військово-медичну академію. Служив полковим лікарем; ординатором психіатричного відділення Варшавського шпиталю. Після звільнення з військової служби у 1901 р. працював ординатором Харківської психіатричної лікарні. З 1904 р. – ординатор Віленської психіатричної лікарні. У 1907 р. – помічник директора Московської окружної психіатричної лікарні. Директор (1908–1928), з 1928 р. – завідувач медичної частини Вінницької психіатричної лікарні, а згодом – її консультант. З 1931 р. був завідувачем кафедри психоневрології Вінницької філії Всеукраїнського інституту заочної медичної освіти, яка згодом переросла у Вінницький медичний інститут. Також викладав у педагогічному інституті, у психоневро-логічному технікумі. Автор ряду праць з різних питань психіатрії.

Похований на цвинтарі Вінницької обласної клінічної психоневрологічної лікарні ім. акад. О. І. Ющенка.

Література

1. Антонюк М. Г. Г. Бойно-Родзевич / М. Антонюк, А. Гарбар // Молодий медик. – 1960. – 29 верес. – С. 2.

2. Зцілення починається з душі : [про Г. Г. Бойно-Родзевича] // Вінниця – місто послідовників М. І. Пирогова : монографія / О. А. Юрчишина, Н. М. Кравчук, Л. В. Сухарева [та ін.] ; Наук. б-ка ВНМУ ім. М. І. Пирогова. – Вінниця, 2020. – С. 96–100 : фот.
3. К юбилею доктора медицины Георгия Георгиевича Бойно-Родзевича // Советская психоневрология. – 1934. – № 5. – С. 155–156.
4. Клочко В. Вінницька психоневрологічна лікарня ім. акад. О. І. Ющенка. 1897–1997 : (іст. нарис) / В. Л. Клочко. – Вінниця : Віноблдрукарня, 1997. – Про Г. Г. Бойно-Родзевича. С. 18, 21.
5. Морейніс Л. К. Ювілей доктора медицини Г. Г. Бойно-Родзевича : [до 35-річчя лікар. діяльності] / Л. К. Морейніс, В. Б. Поліщук // Більшовиц. правда. – 1934. – 10 лип.

☀ **21.02 – 60 років** тому народився **Коноплицький Віктор Сергійович** (21.02.1962, м. Вінниця), дитячий хірург вищої атестаційної категорії, доцент (2012), доктор медичних наук (2013), професор.

Закінчив Вінницький державний медичний інститут (1989). Упродовж 1989–1990 рр. – лікар-інтерн Вінницької обласної дитячої клінічної лікарні. Старший лаборант (1990–2006), асистент (2006–2011), доцент (2011–2015), завідувач кафедри дитячої хірургії ВНМУ ім. М. І. Пирогова (з 2015 р.).

Наукові дослідження: колопроктологія, онкологія дитячого віку, функціональні особливості товстої кишки, синдром ендогенної інтоксикації при різних

захворюваннях у дітей. Автор численних наукових праць, раціоналізаторських пропозицій, винаходів, 2 монографій, кількох навчально-методичних посібників.

Заслужений раціоналізатор України (1998).
Нагороджений Подякою Вінницької міської ради (2017), ін. нагородами.

Література

1. Погорілий В. В. Коноплицький Віктор Сергійович / В. В. Погорілий // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2014. – Т. 14 : Кол – Кос. – С. 312 : фот.

☀ **21.02 – 65 років** тому народився **Фомін Олександр Олександрович** (21.02.1957, с. Барабаш Хасанського р-ну Приморського краю, РФ), дитячий хірург, лікар вищої кваліфікаційної категорії за лікарською спеціальністю та за фахом «Організація і управління охороною здоров'я», доцент (2002), доктор медичних наук (2006), професор (2007).

Закінчив Вінницький державний медичний інститут (1981). Лікар-інтерн (1981–1982), ординатор хірургічного відділення № 1 Вінницької обласної дитячої клінічної лікарні (1982–1985). Аспірант за фахом «дитяча урологія» НДІ серцевої хірургії ім. А. П. Бакулєва (1985–1988, Москва). Навчався в академічній групі академіка АМН СРСР, професора Ю. Ф. Ісакова. Упродовж 1988–2001 рр. – асистент, 2001–2006 рр. – доцент, 2006–2011 рр. – професор кафедри дитячої хірургії Вінницького національного

медичного університету ім. М. І. Пирогова. З 2011 р. – головний лікар комунального некомерційного підприємства «Вінницька міська клінічна лікарня швидкої медичної допомоги» та працює професором кафедри дитячої хірургії ВНМУ за сумісництвом.

Автор та співавтор численних наукових праць, раціоналізаторських пропозицій, винаходів. Наукові дослідження в галузі дитячої урології та онкології.

Заслужений лікар України.

Література

1. Вінницький державний медичний університет ім. М. І. Пирогова : матеріали з історії ун-ту / під ред. В. М. Мороза. – Вінниця, 1994. – Про О. О. Фоміна. С. 165–166.
2. Клініка дитячої хірургії ВНМУ ім. М. І. Пирогова ; авт. передм. В. М. Мороз ; упоряд. Є. Є. Лойко ; фот.: І. Р. Мархлевський, В. М. Басенко. – Вінниця, 2014. – Про О. О. Фоміна. С. 27.
3. Фомін Олександр Олександрович // Науково-освітній потенціал України. Кн. 2. Наукові установи, навчальні заклади, відомі імена в світі і науці / авт.-упоряд. Л. М. Гаврилюк. – Київ : Укр. рейтинг, 2012. – С. 259 : фот.

☀ **27.02 – 85 років** тому народилася **Сак Ніна Миколаївна** (27.02.1937, м. Ростов-на-Дону), анатом, морфолог, доктор медичних наук, професор.

Закінчила з відзнакою Вінницький медичний інститут (1961), де й працювала впродовж 1961–1968 рр. асистентом кафедри

нормальної анатомії. У 1968 р. з родиною переїхала до м. Харків. Працювала лікарем, науковим співробітником, очолювала лабораторію патогістоморфології та експериментальної патології Харківського НДІ ортопедії і травматології ім. М. І. Ситенка. З 1979 р. – доцент, з 1991 р. – професор кафедри біологічних дисциплін, керівник курсу анатомії і спортивної морфології Харківської державної академії фізичної культури.

Автор понад 240 наукових праць з морфології рухової системи та спортивної морфології.

Нагороджена медаллю «Ветеран праці», неодноразово відзначалася в номінаціях академії «Жінка року», «Кращий лектор».

Література

1. Ашанін В. С. Ювілей професора Сак Ніни Миколаївни / В. С. Ашанін, С. М. Калашнікова // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2007. – Т. 6, № 2. – С. 107–108.
2. Сак Ніна Миколаївна : (до 65-річчя від дня народж.) // Вісник морфології. – 2002. – Т. 8, № 2. – С. 363–364.

б
е
р
е
з
е
н
ь

Гуртожиток № 5 ВНМУ

Фото з сайту: <https://bit.ly/3DNmPhs>

На дворі зима ще тримає
В обіймах міцних все навкруг,
А в небі вітер весняний повіває
І батько для оранки готує плуг,
І Сонце вже сьогодні особливе,
І радість на серці зігрива,
І ранками пташки співають не для себе,
І перші проліски як в казочці дива.

*Матвійчук Микола Васильович,
доцент, завідувач кафедри
медицини катастроф та
військової медицини*

☀ **08.03 – 80 років** тому народився **Гончар Олексій Андрійович** (08.03.1942, с. Вербка, нині Гайсинського р-ну Вінницької обл.), фахівець вищої кваліфікаційної категорії з рентгенології та ультразвукової діагностики, доктор медичних наук (2000), професор (2005).

Закінчив з відзнакою Вінницький медичний інститут (1966).

Працював лікарем. З 1978 р. – у Національній медичній академії післядипломної освіти (м. Київ): впродовж 1994–1999 рр. – завідувач кафедри променевої діагностики, з 2002 р. – професор кафедри радіології. У 1989 р. організував і відтоді очолює клінічну базу кафедри радіології в Київській дитячій клінічній лікарні № 1.

Наукові дослідження переважно в галузі педіатричної радіології: променева анатомія морфологічних структур черепа, головного мозку, легень, а також визначення радіологічних ознак їх захворювань та уражень; радіаційна безпека.

Література

1. Гончар Олексій Андрійович [Електронний ресурс] // Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/3JiLVZw> (дата звернення: 20.01.2022), вільний. – Назва з екрана.
2. Гош Р. І. Гончар Олексій Андрійович // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2006. – Т. 6 : Го – Гю. – С. 148 : фот.

☀ **13.03 – 70 років** тому народився **Лациба Валерій Павлович** (13.03.1952, с. Вотилівка, нині Звенигородського р-ну Черкаської обл.), кандидат історичних наук (1983), доцент (1991), краєзнавець.

Закінчив історичний факультет Київського національного університету ім. Тараса Шевченка (1977).

Старший лаборант кафедри історії КНРС і політекономії Вінницького державного медичного інституту (1977–1979). Аспірант кафедри історії КНРС Київського державного університету (1979–1981). Асистент (1981–1984), старший викладач (1984–1989), з 1989 р. – доцент кафедри історії КНРС і політекономії Вінницького державного медичного інституту. Завуч кафедри філософії та суспільних наук ВНМУ ім. М. І. Пирогова. З 2000 р. очолює регіональний науково-дослідний центр з дослідження проблем політичних репресій і голодоморів на Поділлі в рамках Державної програми «Реабілітовані історією». Керівник науково-видавничої групи редакції книги «Реабілітовані історією», заступник голови обласної редколегії, один із авторів-упорядників видання «Національна Книга Пам'яті жертв голодомору 1932–1933 років в Україні. Вінницька область».

Напрямки наукових досліджень: проблеми політичної історії XX століття, сучасного українського державотворення. Автор понад 50 наукових праць, зокрема, співавтор десяти колективних монографій і науково-документальних видань.

Заслужений працівник освіти України (2009).

Література

1. Гальчак С. Лациба Валерій Павлович / С. Гальчак // Краєзнавці Вінниччини : біографії. Бібліографія / С. Гальчак. – Вінниця : Книга-Вега, 2005. – С. 101–103.
2. Гальчак С. Д. Лациба Валерій Павлович / С. Д. Гальчак // Регіонаознавча інституція Східного Поділля. Вінницька філія Центру дослідження історії Поділля (2006 – поч. 2010 рр.) / С. Д. Гальчак. – Вінниця, 2010. – С. 96–97 : портр. – Бібліогр. в кінці ст.

☀ **15.03 – 125 років** тому народився **Бедер Веніамін Львович** (15.03.1897, м. Київ – 14.03.1946, там само), невропатолог, професор (1935).

Закінчив Київське комерційне училище (1917), лікувально-профілактичний факультет Київського медичного інституту (1922).

Працював у клініці нервових хвороб Київського інституту удосконалення лікарів під керівництвом академіка Б. М. Маньківського; завідувачем водолікарні у м. Кам'янець-Подільський. Впродовж 1933–1935 рр. – старший науковий співробітник Київського психоневрологічного інституту, де був також завідувачем 1-ї клініки. Одночасно очолював клініку нервових хвороб інституту на базі Київської психіатричної лікарні імені І. П. Павлова. Впродовж 1934–1935 рр. – доцент клініки нервових хвороб Київського медичного інституту.

У 1935 р. прибув до Вінниці за направленням Народного Комісаріату охорони здоров'я УРСР. Був одним із перших викладачів і засновників Вінницького державного медичного інституту, першим завідувачем

кафедри нервових хвороб цього навчального закладу (1935–1941). За час роботи у Вінниці організував одну з найкращих кафедр нервових хвороб в Україні. Ім'я професора Бедера було широко відоме за межами Вінниці. Сюди на лікування приїздили хворі з різних куточків України.

Учасник Другої світової війни. Служив начальником медичної частини евакуаційного шпиталю № 1684 (м. Вольськ), провідним невропатологом нейрохірургічного евакошпиталю № 1056 (м. Саратов), провідним консультантом-невропатологом евакуаційних шпиталів Івановської обл.

Після визволення Вінниці від нацистських окупантів у 1944 р. повернувся до Вінниці й очолив кафедру нервових хвороб, був призначений також в. о. директора медичного інституту й перебував на цій посаді з квітня до вересня 1944 р.

Незважаючи на важку хворобу, доклав чимало зусиль до відбудови інституту. У м. Вінниці впродовж багатьох років був заступником голови науково-медичного товариства, головою Вченої ради при обласному відділі охорони здоров'я.

Література

1. Архів ВНМУ ім. М. І. Пирогова, спр. 22, т. 2, арк. 114–128.
2. В. Л. Бедер : [некролог] / Дейнека, Шкляр, Серкова [та ін.] // Вінниц. правда. – 1946. – 16 берез. (№ 57). – С. 4.
3. Клочко В. Л. Вінницька психоневрологічна лікарня ім. акад. О. І. Ющенка, 1897–1997 : (іст. нарис) / В. Л. Клочко. – Вінниця : Віноблдрукарня, 1997. – 136 с. – Про В. Бедера. С. 88.
4. Непересічна постать лікаря-невролога : [про В. Л. Бедера] // Вінниця – місто послідовників М. І. Пирогова : монографія /

О. А. Юрчишина, Н. М. Кравчук, Л. В. Сухарєва [та ін.] ;
Наук. б-ка ВНМУ ім. М. І. Пирогова. – Вінниця, 2020. –
С. 200–205 : фот.

☀ **23.03 – 70 років** тому
народився **Сторожук Борис**
Григорович (23.03.1952,
м. Вінниця), кардіолог вищої
атестаційної категорії, доктор
медичних наук (1988), доцент
(1999), професор (2004).

Закінчив Вінницький
державний медичний інститут (1976). Працював лікарем-
інтерном 2-ї Вінницької міської клінічної лікарні,
кардіологом кардіологічного відділення 4-ї Вінницької
міської клінічної лікарні.

З 1992 р. працює у ВНМУ ім. М. І. Пирогова:
асистент (1992–1997), доцент (1997–1999) кафедри
факультетської терапії; з 1999 р. – на кафедрі госпітальної
терапії № 2, нині кафедра внутрішньої медицини № 3:
доцент (1999–2002), з 2002 р. – професор.

Автор та співавтор понад 90 наукових праць, у т. ч.
навчального посібника «Впровадження діагностичних,
прогностичних та лікувальних шкал з внутрішньої
медицини у навчальний процес підготовки студентів і
лікарів післядипломної освіти» (Київ, 2017); численних
винаходів та патентів. Тематика наукових досліджень
присвячена проблемам кардіології.

Література

1. Вінницький державний медичний університет ім. М. І. Пирогова : матеріали з історії ун-ту / під ред. В. М. Мороза. – Вінниця, 1994. — Про Б. Г. Сторожука. С. 72–74, 76, 84, [261 : фот.].
2. Гасюк В. Одержимість, або три листи на одну тему : [про Б. Г. Сторожука] / В. Гасюк // Вінниц. правда. – 1989. – 7 лют.

☀ **24.03 – 130 років** тому народився **Новицький Софроній Терентійович** (24.03.1892, с. Кашперівка, нині Хмільницького р-ну Вінницької обл. – 08.04.1957, м. Київ), хірург, доктор медичних наук (1936), професор (1938).

Закінчив Київський медичний інститут (1922). Учень відомого вченого і хірурга І. О. Зав'ялова. У 1936 р. захистив докторську дисертацію на тему: «Переломы шейки бедра у взрослых».

Завідувач кафедри оперативної хірургії (1938–1941), завідувач кафедри факультетської хірургії (1939–1940) Вінницького медичного інституту. З 1942 р. – завідувач кафедри оперативної хірургії Ташкентського медичного інституту. Учасник Другої світової війни. Завідувач кафедри оперативної хірургії й топографічної анатомії (1945–1957), декан лікувального факультету Київського державного медичного інституту (1948–1954).

Автор понад 60 наукових праць з питань травматології, онкології і загальної хірургії, зокрема підручника «Десмургия» (Москва, 1940). Доповнив вчення з анатомії тазостегнового суглоба, першим запропонував

накладення еластичного кровоспинного бинта на будь-якому рівні кінцівки.

Похований на Байковому цвинтарі в м. Київ.

Література

1. Кулик П. П. Профессор Софроний Терентьевич Новицкий / П. П. Кулик, К. И. Кульчицкий // Хирургия. – 1949. – № 1. – С. 81.
2. Новицький Софроній Терентійович [Електронний ресурс] // Вікіпедія : вільна енциклопедія : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/3qf85AS> (дата звернення: 31.03.2021), вільний. – Назва з екрана.
3. Новицкий Софрон Терентьевич [Електронний ресурс] // Память народа, 1941–1945 : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/386G6NK> (дата звернення: 30.11.2021), вільний. – Назва з екрана.

☀ **29.03 – 90 років** тому народився **Кукуруза Юрій Петрович** (29.03.1932, с. Дєдово, нині с. Соколівка Ніжинського р-ну Чернігівської обл.), дитячий хірург вищої кваліфікаційної категорії, доцент (1968), доктор медичних наук (1984), професор (1986).

Закінчив Київський медичний інститут (1957). Працював педіатром, хірургом Шполянської районної лікарні Черкаської обл. (1957–1960). Клінічний ординатор (1960–1962), аспірант кафедри дитячої хірургії Київського медичного інституту (1962–1964). Асистент кафедри дитячої хірургії Кримського медичного інституту (1964–1966).

З 1966 р. пов'язав свою трудову діяльність з Вінницьким державним медичним інститутом. Протягом 1966–1977 рр. – доцент кафедри хірургії педіатричного факультету, з 1977 р. – завідувач, з 2006 р. – професор кафедри дитячої хірургії. Створена ним школа дитячої хірургії стала відомою у всьому пострадянському просторі. Кафедра стала науково-практичним центром з проблем гнійно-запальних захворювань різної локалізації у дитячому віці. Підготував 12 кандидатів та 3 докторів медичних наук.

Автор понад 150 наукових праць, 11 винаходів, 10 раціоналізаторських пропозицій. Основні напрямки наукових досліджень: удосконалення діагностики і лікування гнійно-септичних захворювань у дітей.

Член спеціалізованої Вченої ради ВНМУ ім. М. І. Пирогова із захисту кандидатських та докторських дисертацій. Відмінник охорони здоров'я (1981). Занесений на обласну Дошку пошани (1982). Нагороджений орденом «Знак Пошани», Почесною грамотою МОЗ України (2002), Почесною грамотою Кабінету Міністрів, Вінницької облдержадміністрації. Відмінник охорони здоров'я.

Література

1. До 80-річчя Юрія Петровича Кукурузи // Хірургія дитячого віку. – 2012. – № 1. – С. 10–11.
2. До ювілею Юрія Петровича Кукурузи // Вісник Вінницького національного медичного університету. – 2017. – Т. 21, ч. 1, № 1. – С. 198–198.
3. Кукуруза Ю. Професор Кукуруза: «Дуже люблю дітей, без них не уявляю життя» : [бесіда з проф. Ю. П. Кукурузою] / Ю. Кукуруза ; спілкувалась В. Родінкова // Молодий медик. – 2007. – Берез. (№ 3). – С. 6–7.

4. Левківський О. Клініцист, вчений, педагог : професору Ю. П. Кукурузі – 60 років / О. Левківський // Молодий медик. – 1992. – 20 берез. – С. 1.
5. Шангутов С. Професор Кукуруза – це школа людяності, щирості і терпимості / С. Шангутов // Поділ. порадиця. – 2007. – 28 берез. – С. 6.
6. Юрій Петрович Кукуруза : (до 75-річчя від дня народж.) // Вісник Вінниц. нац. мед. ун-ту. – 2007. – Т. 11, № 1/2. – С. 372–373.
7. Юрій Петрович Кукуруза: «Душевне задоволення, яке отримуєш при наданні лікарської допомоги дітям не можна порівняти ні з чим!» : [бесіда з проф. каф. дит. хірургії ВДМУ ім. М. І. Пирогова Ю. П. Кукурузою] / спілкувалася В. Родінкова // Молодий медик. – 2002. – Берез. (№ 19). – С. 4–5.
5. Юрій Петрович Кукуруза : (к 75-летию со дня рождения) // Детская хирургия. – 2007. – № 4. – С. 56.

К в і т е н ь

Наукова бібліотека ВНМУ ім. М. І. Пирогова

Фото з сайту:
<https://bit.ly/3GxOWTs>

Коли душа болить,
Ніщо не допоможе:
Ні виклик лікаря,
Ні чай з цілющих трав
Мій біль зумів би
лише той стриножити,
Хто б сокровенних слів
Для мене назбирав.
Приніс би їх
У оберемку чи пучечку,
Обсипав ними
З ніг до голови.
Відразу б заспокоїлось
Моє сердечко
Де ж ви оті слова,
Де ви? Де ви? Де ви?..

*Лізановська Лілія Федорівна,
бібліотекар*

☀ **02.04 – 55 років** тому народилася **Токарчук Надія Іванівна** (02.04.1967, м. Вінниця), педіатр вищої кваліфікаційної категорії, доктор медичних наук (2007), професор (2015).

Закінчила Вінницьке медичне училище (1986), Вінницький медичний університет з відзнакою (1995). Старша лаборантка (1995), магістрант (1995–1997), аспірант (1997–1999), асистентка кафедри дитячих хвороб (1999–2007), доцент (2007–2013), професор (з 2013 р.) кафедри педіатрії № 1 ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

Автор і співавтор понад 220 наукових праць, у т. ч. навчальних посібників «Захворювання дитячого віку» (Вінниця, 2012), «Заболевания у детей» (Вінниця, 2013), «Практичний посібник з педіатрії» (Вінниця, 2018); численних деклараційних патентів на корисну модель, присвячених дослідженню проблем новонароджених, дітей раннього віку та їх лікуванню. Консультант у відділенні для дітей раннього віку Вінницької обласної дитячої клінічної лікарні. Член редакційної колегії журналів «Современная педиатрия» та «Неонатология, хирургия та перинатальна медицина». Вчений секретар спеціалізованої вченої ради Д 05.600.04 Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова МОЗ України; спеціалізованої вченої ради Д 76.600.02 при ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет».

Гарант освітньо-наукової програми зі спеціальності 228 «Педіатрія», яка була успішно акредитована у серпні 2021 р. з відзнакою «зразкова».

Література

1. Токарчук Надія Іванівна [Електронний ресурс] // Кафедра педіатрії № 1 ВНМУ ім. М. І. Пирогова : [сайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/3J4du8G>. – Назва з титул. екрана. – Дата доступу : 13.12.2017.
2. У ВНМУ успішно акредитовано п'ять освітньо-наукових програм : [у т. ч. з відзнакою «зразково» програму «Педіатрія» (гарант Н. І. Токарчук)] // Молодий медик. – 2021. – Жовт. (№ 1). – С. 3.

☀ **08.04 – 60 років** тому народився **Чайка Григорій Васильович** (08.04.1962, с. Нова Прилука, нині Вінницького р-ну Вінницької обл.), акушер-гінеколог, доцент (2002), доктор медичних наук (2012), професор (2014).

Закінчив Вінницький державний медичний інститут з відзнакою (1990). Клінічний ординатор (1990–1992), старший лаборант (1992–1994), асистент (1994–2001), з 1998 р. – завідувач навчальної частини кафедри, доцент (2001–2012), завідувач кафедри акушерства і гінекології № 1 ВНМУ ім. М. І. Пирогова (з 2012 р.).

Автор понад 200 наукових праць, з яких 4 підручники в співавторстві, 6 навчальних посібники, 8 патентів, 5 раціоналізаторських пропозицій. Напрямки наукових досліджень: особливості становлення функції жіночої репродуктивної системи, лікування мікст-вагінітів, терапія ранніх гестозів, ін.

Академік Національної академії наук вищої освіти України. Керівник Південно-східного регіону відділення

медицини Національної академії наук вищої освіти України. З 2021 р. – лікар-гінеколог медичного центру «Оксфорд Медікал» (м. Вінниця).

Нагороджений відзнакою Президії АН вищої освіти України: пам'ятною медаллю «За вагомий внесок у розвиток освіти і науки» (2015), Почесною грамотою Вінницької міської ради (2003), Почесною грамотою ректора ВНМУ ім. М. І. Пирогова (2005). Кавалер орденів «Гордість і слава України» та «Медична слава».

Література

1. Чайка Григорій Васильович [Електронний ресурс] // Кафедра акушерства і гінекології № 1 ВНМУ ім. М. І. Пирогова : [сайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/3wRDvT3> (дата звернення: 15.11.2021), вільний. – Назва з екрана.
2. Чайка Григорій Васильович [Електронний ресурс] // Видавництво «Логос Україна» : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/3nJPXs> (дата звернення: 15.11.2021), вільний. – Назва з екрана.
3. Чайка Григорій Васильович // 75 років на захисті материнства : бібліогр. покажч. з нагоди заснування каф. акушерства і гінекології № 1 / уклад.: Н. М. Кравчук, Г. М. Старчеус, Г. В. Чайка ; відп. за вип. Л. І. Шпукал. – Вінниця, 2009. – С. 14–15.

☀ **09.04** – **120 років** тому народився **Ган Георгій Станіславович** (09.04.1902, м. Череповець, нині Вологодської обл., РФ – 1964), гігієніст, епідеміолог, доцент (1946), доктор медичних наук (1949), професор (1949).

Походив із дворян. Закінчив 1-й Ленінградський медичний інститут (1926). Аспірант (1926–1929), асистент кафедри загальної гігієни 1-го Ленінградського медичного інституту (1929–1930). Лікар-інтерн інституту фізичної культури ім. П. Ф. Лесгафта в м. Ленінград (1928–1930), лікар фізкультури і санітарний лікар в м. Магнітогорськ (1930–1932). Асистент кафедри фізіології (1932–1935), старший асистент фізіологічної лабораторії НДІ фізкультури в м. Ленінград (1933–1936). Асистент кафедри загальної і військової гігієни 1-го Ленінградського медичного інституту (1932–1940). Професор, завідувач кафедри загальної гігієни і епідеміології Вінницького медичного інституту (1940–1941). Під час нацистської окупації з лютого 1942 р. до дня закриття інституту – жовтня 1943 р. працював завідувачем кафедри гігієни та одночасно – завідувачем навчальної частини Вінницького медичного інституту, також з 20.10.1942 до 01.10.1943 р. – в. о. директора Вінницького медичного інституту. Одночасно з липня 1941 р. до 20 березня 1944 р. працював старшим лікарем міста (завідувачем відділу охорони здоров'я Вінницької міської управи). Після визволення Вінниці у 1944 р. був заарештований, звинувачений за статтею 54-1«а» КК УРСР. За постановою УНКВС

Вінницької області справа була припинена 16.09.1944 р. Протягом 1944–1948 рр. працював завідувачем санітарно-гігієнічного відділення Вінницької обласної санітарно-епідеміологічної станції, одночасно виконував обов'язки завідувача кафедри загальної гігієни Вінницького медичного інституту (1946–1950).

У серпні 1950 р. переїхав до м. Луганськ, де працював завідувачем санітарно-бактеріологічної лабораторії. З 1954 р. – старший науковий співробітник, завідувач лабораторії Київського НДІ комунальної гігієни. У 1958 р. був обраний завідувачем новоствореної кафедри загальної гігієни Луганського медичного інституту.

Література

1. Архів ВНМУ ім. М. І. Пирогова, спр. 86, т. 1 : А – Л, арк. 263–294 : фот.
2. Ган Георгій Станіславович // Реабілітовані історією : у 27 т. – Вінниця, 2012. – Кн. 4 : Вінницька область. – С. 438.
3. Ивченко В. К. Ган Георгий Станиславович / В. К. Ивченко // Золотой фонд ЛугГМУ / В. К. Ивченко, В. Т. Германов. – Луганск, 2007. – С. 137–141 : фот.
4. ДАВіО, ф. Р-6023, оп. 4, спр. 5010.
5. На благо людей і в ім'я Гігієї : [про Г. С. Гана] // Вінниця – місто послідовників М. І. Пирогова : монографія / О. А. Юрчишина, Н. М. Кравчук, Л. В. Сухарєва [та ін.] ; Наук. б-ка ВНМУ ім. М. І. Пирогова. – Вінниця, 2020. – С. 242–257 : фот.
6. Рекрут Я. Українська мати Тереза : [згадується про діяльність проф. Вінниц. мед. ін-ту Г. С. Гана під час нацист. окупації 1941–1944 рр.] / Я. Рекрут // Подолія. – 1997. – 26 черв.

☀ **12.04 – 120 років** тому народилася **Паньова Валентина Олексіївна** (12.04.1902, м. Сєров Свердловської обл., Росія – ?), доктор медичних наук, професор.

Упродовж 1953–1955 рр. – в. о. завідувача, 1955–1970 рр. – завідувач, 1970–1974 рр. – науковий консультант кафедри очних хвороб

Вінницького державного медичного інституту. Автор близько 50 наукових праць. Напрямки наукових досліджень: травми і травматична гіпотонія органів зору, вторинна глаукома.

Література

1. Архів ВНМУ ім. М. І. Пирогова, спр. 926, арк. 536–607.
2. Паньова Валентина // Енциклопедія Українознавства : перевид. в Україні / голов. ред. В. Кубійович. – Львів, 1996. – Т. 5. – С. 1930.
3. Раїнчик В. Ю. Найкращий подарунок : [про зав каф. офтальмології Вінниц. мед. ін-ту В. О. Паньову] / В. Раїнчик // Молодий медик. – 1960. – 6 листоп. – С. 3.
4. Сонливий Я. Спасибі, професоре! : [про В. О. Паньову] / Я. Сонливий // Вінниц. правда. – 1967. – 8 берез.

☀ **25.04 – 95 років** тому народився **Кириленко Олександр Васильович** (25.04.1927, м. Дніпропетровськ – 27.11.1991, м. Вінниця), доктор медичних наук, професор (1980).

З 1961 р. працював асистентом кафедри госпітальної хірургії, з 1968 р. – доцент кафедри травматології і ортопедії, протягом 1985–1991 рр. – завідувач кафедри ортопедії, травматології та військово-польової хірургії Вінницького медичного інституту.

Автор 67 наукових праць, 6 винаходів, 12 раціоналізаторських пропозицій. Напрямки наукових досліджень: лікування переломів; кісткова, шкірна пластика, профілактика і попередження травматизму.

Література

1. Пам'яті професора О. В. Кириленка : [некролог] // Молодий медик. – 1991. – 13 груд. (№ 34). – С. 1.
2. Фіщенко В. О. Кириленко Олександр Васильович / В. О. Фіщенко // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2013. – Т. 13 : Киї – Кок. – С. 41–42.

☀ **29.04 – 60 років** тому народився **Сергета Ігор Володимирович** (29.04.1962, м. Харків), доцент (1994), доктор медичних наук (1996), професор (2001).

З відзнакою закінчив Вінницький державний медичний інститут (1986). Старший лаборант

(1986–1987), асистент (1987–1993), з 1993 р. – завідувач кафедри загальної гігієни та екології ВНМУ ім. М. І. Пирогова. Протягом 1989–1991 рр. навчався в заочній аспірантурі кафедри гігієни дітей і підлітків Центрального інституту удосконалення лікарів. Упродовж 2004–2009 рр. за сумісництвом – проректор з наукової роботи ВНМУ ім. М. І. Пирогова та член ректорату університету. Автор і співавтор понад 800 наукових праць, в т. ч. 11 монографій, 13 підручників, 40 навчальних посібників, 11 навчальних програм, 9 методичних рекомендацій, 30 інформаційних листів, 13 патентів та 9 галузевих нововведень, а також монографії «Фізичний розвиток дітей і підлітків та сучасні підходи до оцінки ступеня його гармонійності» (Вінниця, 2014), підручників для студентів «Основи екології» (Вінниця, 2013) і «Гігієна та екологія» (Вінниця, 2020) та ін. Основні напрямки наукових досліджень: сучасні проблеми гігієни дітей, підлітків та молоді; психогігієни і психофізіології; гігієни та фізіології адаптаційного процесу; медичної антропології.

Академік Міжнародної академії інтегративної антропології та Академії медико-біологічних наук України. Член редакційних колегій і редакційних рад журналів: «Biomedical and biosocial anthropology», «Вісник Вінницького національного медичного університету», «Вісник гігієни та епідеміології» та збірника наукових праць «Гігієна населених місць». Член Президії наукового товариства гігієністів України.

Удостоєний премії Національної академії медичних наук України (1998) за монографію «Організація вільного часу та здоров'я школярів»; нагороджений Почесними

грамотами Міністерства охорони здоров'я України, Вінницької обласної державної адміністрації та міської Ради; Подяками Голови ВАК України і Прем'єр-міністра України.

Література

1. На перетині трьох наукових шкіл : до 50-річчя від дня народж. проф. І. В. Сергеті // Довкілля та здоров'я. – 2012. – № 2. – С. 54–55.
2. Неголюк І. Ігор Сергета / І. Неголюк // Молодий медик. – 1981. – 10 квіт.
3. Сергета І. В. Завжди в лідерах : [бесіда з проф., зав. каф. загальної гігієни та екології ВНМУ ім. М. І. Пирогова І. В. Сергетою] / І. В. Сергета // Медицина Вінниччини. – 2007. – Черв. (№ 5/6). – С. 2.
4. У ВНМУ успішно акредитовано п'ять освітньо-наукових програм : [у т. ч. програму «Громадське здоров'я» (гарант І. В. Сергета)] // Молодий медик. – 2021. – Жовт. (№ 1). – С. 3.

т
р
а
в
е
н
ь

**Пам'ятник М. І. Пирогову
на території університету**

Фото О. Шніпора

Я повертаюсь до весни,
В той місяць-травень,
Де чарівні дівочі сни
Блукають в травах,
Де срібний місяць-молодик
Сховався у вербах,
Де на побачення біжу,
Лечу до тебе,
Де молода п'янка любов
Дала нам крила,
Та зберегти її удвох
Ми не зуміли.
І ось тепер із плином літ
В моїй уяві
Немов із юності привіт
Приходить травень.

*Лізановська Лілія Федорівна,
бібліотекар*

☀ **03.05 – 120 років** тому народився **Калина Георгій Платонович** (20.04(03.05).1902, м. Саратов, Росія – 30.10.1990, м. Москва), мікробіолог, епідеміолог, доктор медичних наук, професор.

Закінчив Іркутський університет (1925). Працював у Середньо-азійському медичному інституті в м. Ташкент (1929–1932); завідувачем кафедри епідеміології і мікробіології Куйбишевського (1932–1933), Архангельського (1933–1936) медичних інститутів. Упродовж 1936–1938 рр. – завідувач кафедри епідеміології і мікробіології Вінницького медичного інституту. У передвоєнні роки постраждав від репресій тоталітарного режиму. Впродовж 1940–1941 рр. працював завідувачем лабораторії Центрального НДІ епідеміології і мікробіології у м. Москва.

Учасник Другої світової війни. У повоєнний час упродовж 1947–1955 рр. – завідувач кафедри мікробіології, вірусології та імунології Чернівецького державного медичного інституту (нині Буковинський державний медичний університет). У 1955 р. – старший науковий співробітник відділу розвитку живої речовини Інституту експериментальної біології Академії медичних наук СРСР (м. Москва). У 1956 р. Георгій Платонович очолив відділ санітарної мікробіології Московського НДІ епідеміології та мікробіології ім. М. Ф. Гамалєї. Останнім місцем його роботи став Московський НДІ гігієни ім. Ф. Ф. Ерісмана (нині Федеральний науковий центр гігієни ім. Ф. Ф. Ерісмана), де 26 років працював на посаді завідувача лабораторії

санітарної мікробіології та понад 10 років – науковим консультантом. Г. П. Калина був членом лабораторних рад Міністерства охорони здоров'я РРФСР і Міністерства охорони здоров'я СРСР, членом секції санітарно-харчової мікробіології проблемної комісії «Наукові основи гігієни харчування».

Наукові дослідження – в галузі морфології, генетики та мінливості мікроорганізмів. Автор понад 250 наукових праць, в т. ч. 6 монографій; численних методичних рекомендацій з дослідження патогенних і потенційно-патогенних мікробів; 15 авторських свідоцтв на нові поживні середовища. Зробив вагомий внесок у розвиток санітарної мікробіології й запропонував механізми її реалізації. Настільними книгами для санітарних мікробіологів стали його посібники «Методы санитарно-бактериологических исследований внешней среды» та «Санитарная микробиология» (1969).

Заслужений діяч науки і техніки України (1995). Нагороджений двома орденами Вітчизняної війни II ступеня (1944; 1985), Червоної Зірки (1942), медалями: «За оборону Москви» (1944), «За взяття Берліна» (1945), «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.» (1945) та ін. державними нагородами.

Література

1. Білоус В. Калина Георгій Платонович / В. Білоус, І. Й. Сидорчук // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2012. – Т. 12 : Кал – Киї. – С. 29 : фот.
2. Грані життя Георгія Калини часів суворої епохи // Вінниця – місто М. І. Пирогова : монографія / О. А. Юрчишина, Н. М. Кравчук, Л. В. Сухарева [та ін.] ; Наук. б-ка ВНМУ ім. М. І. Пирогова. – Вінниця, 2020. – С. 260–275 : фот.

3. Пішак В. П. Життєвий та науковий шлях професора Г. П. Калини / В. П. Пішак, І. Й. Сидорчук, С. Є. Дейнека // Клініч. та експеримент. патологія. – 2009. – Т. 8, № 1. – С. 128–129.
4. Професор Георгій Платонович Калина – людина, вчений, педагог : (до 115-річчя з дня народж.) / С. Є. Дейнека, І. Й. Сидорчук, А. О. Міхєєв, Н. Д. Яковичук // Клініч. та експеримент. патологія. – 2017. – Т. 16, № 2. – С. 133–136.
5. Трухина Г. М. К 100-летию со дня рождения Георгия Платоновича Калины / Г. М. Трухина // Журн. микробиологии, эпидемиологии и иммунобиологии. – 2002. – № 3. – С. 120–122.

☀ **09.05 – 55 років** з часу відкриття (09.05.1967) на території Вінницького державного медичного інституту ім. М. І. Пирогова **обеліска Слави** на честь студентів, лікарів-випускників, викладачів і співробітників, які загинули в роки Великої Вітчизняної війни.

Література

1. Архів ВНМУ ім. М. І. Пирогова, спр. № 524, арк. 74–75.
2. Ніхто не забутий / фот. К. Токар // Молодий медик. – 1967. – 24 черв. (№ 25/26).
3. Смольський Л. Ніхто не забутий, ніщо не забуто... / Л. Смольський // Молодий медик. – 1967. – 13 трав. (№ 19).

☀ **12.05 – 70 років** тому народився **Казаков Юрій Михайлович** (12.05.1952, м. Вінниця), терапевт, доктор медичних наук (1992), професор (1992).

Закінчив Вінницький медичний інститут (1975). Працював лікарем. З 1977 р. – в Українській медичній

стоматологічній академії (м. Полтава): з 1991 р. – завідувач кафедри пропедевтики внутрішньої медицини з доглядом за хворими, загальної практики (сімейної медицини); водночас упродовж 1999–2005 рр. – директор медичного науково-дослідного реабілітаційного центру «Співдружність» (м. Полтава).

Вивчає патогенетичні механізми формування атеросклерозу, ішемічної хвороби серця, артеріальної гіпертонії; розробляє методи традиційного і нетрадиційного лікування в кардіологічній практиці.

Академік Української академії наук національного прогресу, Української екологічної академії наук.

Література

1. Казаков Юрій Михайлович [Електронний ресурс] // Кафедра пропедевтики внутрішньої медицини [Полтав. держ. мед. ун-ту] : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/3CoePCL> (дата звернення: 17.11.2022), вільний. – Назва з екрана.
2. Кайдашев І. П. Казаков Юрій Михайлович / І. П. Кайдашев // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2011. – Т. 11 : Зор – Как. – С. 674.

☀ **14.05 – 55 років** тому народився **Костюк Олександр Григорович** (14.05.1967, м. Вінниця), уролог вищої кваліфікаційної категорії, доцент (2012), доктор медичних наук (2013), професор (2017).

Закінчив з відзнакою Вінницький державний медичний

інститут ім. М. І. Пирогова (1992). Навчався в інтернатурі за спеціальністю «Урологія» (1992–1995).

З 1995 р. – лікар урологічного відділення Вінницького обласного клінічного онкодиспансера.

З 2002 р. – асистент, з 2011 р. – доцент, з 2013 р. – завідувач кафедри онкології, променевої діагностики та променевої терапії ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

Автор та співавтор понад 80 наукових праць, численних патентів на винахід, кількох посібників для самопідготовки студентів. Один із співавторів національного підручника «Онкологія» (Київ, 2013). Напрямки наукових досліджень: лікування злоякісних новоутворень.

Література

1. Вінницький обласний клінічний онкологічний диспансер – 70 років : 1945–2015 / авт. тексту Б. А. Болюх. – Вінниця : Едельвейс і К, 2015. – Про О. Г. Костюка. С. 10–11, 14.
3. Костюк Олександр Григорович [Електронний ресурс] // Вінницький медичний національний університет ім. М. І. Пирогова. Кафедра променевої діагностики, променевої терапії та онкології : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/3DoIa16> (дата звернення: 13.12.2021), вільний. – Назва з екрана.

☀ **15.05 – 60 років** тому народився **Гомон Микола Лонгінович**, (15.05.1962, с. Юрдика-Новостав Рівненського р-ну Рівненської обл.), анестезіолог вищої категорії, доцент (2004), доктор медичних наук (2015).

Закінчив Вінницький державний

медичний інститут ім. М. І. Пирогова (1985).

Працював у лікувальних закладах м. Рівне. З 1990 р. – у ВНМУ ім. М. І. Пирогова: клінічний ординатор кафедри госпітальної хірургії (1990–1992); асистент кафедри госпітальної хірургії з курсом анестезіології і реаніматології (1992–2002), доцент кафедри госпітальної хірургії з курсом анестезіології і реаніматології (2002–2016); з 2013 р. – завідувач курсу анестезіології та реанімації кафедри хірургії № 1. З 2016 р. – на посаді професора кафедри хірургії № 1 (курс урології та анестезіології і реаніматології). З 2018 р. – завідувач кафедри анестезіології, інтенсивної терапії та медицини невідкладних станів. З 2020 р. входить до складу Вінницького обласного оперативного штабу із запобігання поширенню на території області гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2

Автор понад 140 наукових праць, співавтор кількох книг, зокрема, навчального посібника «Залобкова простатектомія в хірургічному лікуванні доброякісної гіперплазії простати» (Вінниця, 2021); численних патентів на корисну модель, присвячених експериментальній та клінічній анестезіології.

Література

1. Вінницький державний медичний університет ім. М. І. Пирогова : матеріали з історії ун-ту / Вінниц. держ. мед. ун-т ім. М. І. Пирогова МОЗ України ; під ред. В. М. Мороза. – Вінниця, 1994. – Про Гомона М. Л. С. 129–130.
4. Гомон Микола Лонгінович [Електронний ресурс] // Вінницький медичний національний університет ім. М. І. Пирогова. Кафедра анестезіології, інтенсивної терапії та медицини невідкладних станів : [вебсайт]. – Електрон.

текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/33GyRgl> (дата звернення: 17.11.2021), вільний. – Назва з екрана.

☀ **15.05 – 50 років** тому народився **Гройсман Дмитро Леонідович** (15.05.1972, м. Вінниця – 05.08.2013, м. Київ), лікар-патологоанатом та правозахисник.

Закінчив Вінницький медичний університет ім. М. І. Пирогова (1995), Академію адвокатури України (2008).

Один із засновників Вінницького осередку «Amnesty International». Протягом 1994–1998 рр. був координатором національної кампанії щодо скасування смертної кари в Україні. Засновник та керівник Вінницької правозахисної групи (1998–2013). У 2009 р. увійшов до списку «Топ-100 найвпливовіших українців» за версією журналу «Кореспондент».

Пішов з життя за невідомих обставин. Похований на Центральному кладовищі «Підлісне» у м. Вінниця.

Література

1. Мартонікова І. Помер правозахисник Дмитро Гройсман / І. Мартонікова // Місто. – 2013. – 7 серп. – С. 3.
2. Медведєва І. Горів і падав: помер відомий український правозахисник вінничанин Дмитро Гройсман / І. Медведєва // Вінниччина. – 2013. – 7 серп. – С. 4.

☀ **19.05 – 85 років** тому народився **Дубовий Олександр Хомич** (19.05.1937, с. Кордишівка Вінницького р-ну Вінницької обл.), доцент (1981), доктор медичних наук (1990), професор (1992).

Закінчив Вінницьке медичне училище (1956), Вінницький державний медичний інститут ім. М. І. Пирогова (1965).

Навчався в клінічній ординатурі (1965–1967). Аспірант (1967–1969), асистент (1969–1972; 1975–1979), доцент (1979–1991), професор кафедри факультетської терапії (1991–1997) Вінницького державного медичного університету ім. М. І. Пирогова. Завідувач кафедри терапії з курсом загальної практики та сімейної медицини, з 2017 р. – професор кафедри терапевтичних дисциплін та сімейної медицини факультету післядипломної освіти ВНМУ ім. М. І. Пирогова у м. Хмельницький (1997–2017). Впродовж 1972-1975 рр. – у шпиталі Нігерії. У 1979 р. був призначений на посаду декана підготовчого факультету іноземних громадян ВНМУ ім. М. І. Пирогова. Здійснює консультативну допомогу в кардіологічних відділеннях Хмельницької міської лікарні та військового шпиталю.

Наукові дослідження в галузі диференційно-діагностичних критеріїв ревматизму, ревматоїдного артриту, остеоартрозу, подагричної артропатії. Зробив вагомий внесок у лікування артеріальної гіпертензії та ранньої діагностики ішемічної хвороби. Автор понад 300 наукових праць, в тому числі 3 монографій; численних інформаційних листів та раціональних пропозицій.

За визначні досягнення нагороджений відзнаками «Відмінник охорони здоров'я» та «Відмінник вищої школи», Почесними грамотами МОЗ України та Вінницької облдержадміністрації.

Література

1. Вовчук Г. Наставник, лікар : [про О. Х. Дубового] / Г. Вовчук // Молодий медик. – 1987. – 6 листоп. – С. 1.
2. Дубовий Олександр Хомич [Електронний ресурс] // Видавництво «Логос Україна» : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/329Kewm> (дата звернення: 17.11.2021), вільний. – Назва з екрана.
3. Дубовий Олександр Хомич [Електронний ресурс] // Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. Факультет післядипломної освіти : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/3JbomSd> (дата звернення: 17.12.2021), вільний. – Назва з екрана.
4. Процек О. Г. Дубовий Олександр Хомич / О. Г. Процек // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2008. – Т. 8 : Дл – Дя. – С. 480 : фот.

☀ **23.05 – 125 років** тому народився **Бриліант Григорій Давидович** (23.05.1897, м. Вінниця – 20.11.1950), лікар-терапевт, директор Вінницького державного медичного інституту (1936–1937).

Закінчив Київський медичний інститут (1922). Працював головним лікарем Київської лікарні імені

Жовтневої революції, (нині КНП «Олександрівська клінічна лікарня м. Києва»), завідувачем Вінницького обласного відділу охорони здоров'я.

Арештований 27 липня 1937 року. Звинувачений за ст. 54-7, 20-54-8, 54-11 КК УРСР. За вироком Верховного Суду СРСР 16 жовтня 1937 р. засуджений на 20 років виправно-трудових робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років та з конфіскацією всього особистого майна. Покарання відбував у Норильському таборі, куди прибув 15 серпня 1939 р. із Соловків. Працював завідувачем медпункту шахти «Наdejда». За бездоганну роботу й високі виробничі показники рішенням Особливої Наради при НКВС СРСР строк відбування покарання був зменшений на 2 роки і 6 місяців. Вибув 27 листопада 1949 р. в Александровську тюрму МДБ СРСР, де й помер в тюремній лікарні внаслідок гострої серцевої недостатності. Реабілітований 23 січня 1958 р.

Література

1. Давидюк А. Т. Слідча справа Бриллианта Г. Д. / А. Т. Давидюк // Наукові записки Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. М. Коцюбинського. Серія: Історія : зб. наук. пр. – Вінниця, 2000. – Вип. 2. – С. 162–168.
2. Давидюк А. Слідча справа Г. Д. Бриллианта // Реабілітовані історією : у 27 т. – Вінниця, 2007. – Кн. 2 : Вінницька область. – С. 36–42.
3. ДАВО, ф. Р-6023, оп. 4, спр. 7159, 285 арк.

✨ **125 років** тому народився **Картамишев Анатолій Йосафович** (27.05(08.06).1897, м. Ростов-на-Дону, Росія – 25.09.1973, м. Москва), видатний дерматовенеролог, доктор медицини (1930), професор (1931).

Закінчив Медико-хірургічну академію у м. Петроград (нині Санкт-Петербург, 1919).

Учасник Першої світової війни. Працював у Паризькій та Київській клініках. У 20-х рр. мешкав у Вінниці на вул. Інтернаціональна, 2. Ймовірно, працював у Вінницькому фармацевтичному інституті. У 1928 р. успішно захистив при Вінницькому фармацевтичному інституті докторську дисертацію на тему «Матеріали до вивчення вмісту хлористого натрію та води під час Pemphigys». Працював у Паризькій та Київській клініках; завідувач кафедри шкірних та венеричних хвороб Ташкентського медичного інституту (1931–1938), водночас – заступник директора Узбецького НДІ дерматовенерології; завідувач кафедри шкірних та венеричних хвороб Башкирського (м. Уфа, 1939–1945), Київського (1945–1953) медичних інститутів, Центрального інституту удосконалення лікарів (м. Москва, 1953–1970).

Автор понад 150 наукових праць, у т. ч. 20 монографій і 2 підручників. Вивчав роль центральної нервової системи у патогенезі дерматозів, питання сугестивної терапії хвороб шкіри.

Заслужений діяч науки Узбецької РСР

Література

1. Коляденко В. Г. Картамишев Анатолій Йоасафович / Коляденко В. Г. // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2012. – Т. 12 : Кал – Киї. – С. 405 : фот.
2. Наука и научные работники СССР : справочник / АН СССР. – Ленинград, 1928. – Ч. 6. Научные работники СССР без Москвы и Ленинграда. – Про А. І. Картамишева. С. 163.
3. Професор Картамишев Анатолій Іосафович: земляк та батько дерматовенерології // Молодий медик. – 2009. – Черв. – С. 6.

ч
е
р
в
е
н
ь

Університетська клініка

Фото з сайту:
<https://bit.ly/3rUxzIv>

ЛІТНІЙ ДОЩ

Небо затягнулось,
Димка в далині.
Блискавка майнула
Світлом у півтімі.
Дощ закапав рясно
На землю суху,
Давши їй напитись
До свого схочу.
Все кругом притихло,
Тільки шум дощу,
Що цілує ніжно
Земельку святу.
А на небі спалахи,
Які не забудь, –
Це небесні поштовхи
Нам сигнал дають.
Квітки розривають
Пелюстки свої,
І себе вмивають, –
Тому, що живі.
А ми у віконце
Дивимось в цей час,
А у грудях серце
Співає для нас.

*Матвійчук Микола Васильович,
доцент, завідувач кафедри
медицини катастроф та
військової медицини*

☀ **02.06 – 80 років** тому народився **Коган Борис Йосипович** (02.06.1942, м. Актюбинськ, нині м. Актобе, Казахстан – 03.02.1997, м. Вінниця), антропогенетик, морфолог, доктор медичних наук (1985), професор (1986).

Закінчив факультет фізичного виховання Вінницького педагогічного інституту (1963), Вінницький медичний державний університет (1969), в якому відтоді й працював: в. о. асистента (1969–1973), асистент (1973–1977), доцент кафедри нормальної анатомії (1977–1979), директор проблемної лабораторії функціональної морфології та генетики розвитку (1979–1990), директор науково-дослідного центру (1990–1997).

Основний напрямок наукових досліджень – функціональна морфологія і генетика розвитку. Зробив значний внесок у розвиток генетичної антропології і є одним із засновників вчення про конституцію людини, зокрема – про соматотип.

Література

1. Архів ВНМУ ім. М. І. Пирогова, спр. 2611, арк. 232–287.
2. Меморіал Бориса Когана : [про 3-й Всеукр. турнір з баскетболу на честь Б. Й. Когана, що відбувся у спорткомплексі ВНМУ ім. М. І. Пирогова] // Вінниц. газ. – 2018. – 21 верес. (№ 39). – С. 14.
3. Оникієнко Г. Б. Коган Борис Йосипович / Г. Б. Оникієнко // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2013. – Т. 13: Киї – Кок. – С. 582 : фот.

4. Памяти профессора Бориса Иосифовича Когана // Вісник морфології. – 1997. – Т. 3, № 1. – С. [6].
5. Пам'ять професора вшанували баскетбольним турніром : [у ВНМУ відбувся турнір з баскетболу на честь Б. Й. Когана] // Молодий медик. – 2019. – Верес. – С. 8.
6. Пухлик Б. М. Возвращаясь к истокам : (к 70-летию проф. Бориса Иосифовича Когана) / Б. М. Пухлик // Вісник Вінниц. нац. мед. ун-ту. – 2012. – Т. 16, № 2. – С. 551–553.

☀ **04.06 – 100 років** тому народився **Красногорський Микола Миколайович** (04.06.1922, м. Воронеж, Росія – ?), педіатр, доктор медичних наук (1964), професор (1965).

Закінчив у 1944 р. Військово-медичну академію в м. Ленінград (нині м. Санкт-Петербург).

Працював військовим лікарем та в науково-дослідних інститутах в м. Ленінград (1946–1952). Завідувач кафедри дитячих хвороб Вінницького державного медичного інституту (1952–1960). Завідувач кафедри пропедевтичної і факультетської педіатрії (1963–1971), професор кафедри гігієни харчування, завідувач курсу гігієни дітей і підлітків (1971–1973) Львівського медичного інституту.

Напрямки наукових досліджень: вивчення показників вищої нервової діяльності дітей у нормі та закономірності змін цих показників при деяких формах патології – ревматизмі, поліомієліті, тиреотоксикозі, токсичній диспепсії тощо.

Література

1. Надрага О. Красногорський Микола Миколайович / О. Надрага // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2014. – Т. 15 : Кот – Куз. – С. 224 : фот.
2. Надрага О. Красногорській Ніколай Ніколаєвіч / О. Надрага // Професори Львівського Національного медичного університету імені Данила Галицького: 1784–2006 / Б. С. Зіменковський, М. Р. Гжегоцький, О. Д. Луцик. – Львів : Наутілуз, 2006. – С. 142–143 : фот.

☀ **12.06 – 80 років** тому народився **Зоря Василь Йосипович** (12.06.1942, с. Малий Чернятин, нині Хмільницького р-ну Вінницької обл. – 17.08.2018, м. Москва, РФ), ортопед-травматолог, хірург, доктор медичних наук, професор.

Закінчив Вінницький державний медичний інститут ім. М. І. Пирогова (1971). Працював у Козятинській центральній районній лікарні. З 1998 р. – завідувач кафедри травматології, ортопедії і військово-польової хірургії Московського державного медико-стоматологічного університету ім. А. І. Євдокимова.

Був ініціатором і організатором проведення Міжнародних Пироговських науково-практичних конференцій у 2008, 2010 і 2017 роках. Двічі надавав спонсорську допомогу в проведенні реставрації й ребалязації тіла М. І. Пирогова, яке зберігається у музеї-садибі вченого у м. Вінниця. На його замовлення та за його кошти було пошито новий мундир для забальзованого тіла М. І. Пирогова. У 1997 р. заснував Університетську

Пироговську премію за кращу кандидатську дисертацію з хірургічних дисциплін у ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

Автор понад 560 наукових праць з питань травматології, ортопедії та військово-польової хірургії, 56 винаходів і патентів.

Заслужений винахідник РФ (1996), заслужений діяч науки РФ (2008). Лауреат премії «Лучший врач России» у номінації «Призвание» (2008). Нагороджений орденом М. І. Пирогова за видатні досягнення в медицині (2010); почесним дипломом і орденом Християна Альберта Теодора Більрота за визначний внесок у розвиток хірургії (2013).

Література

1. Зоря В. Й. Від пастуха до академіка – за півстоліття : [бесіда з випускником ВНМУ, акад. РАН В. Й. Зорею] / В. Й. Зоря ; спілкувалась В. Родінкова // Молодий медик. – 2006. – Жовт. (№ 5). – С. 7 : фот.
2. Зоря Василий Иосифович : к 70-летию со дня рождения // Травматология и ортопедия России. – 2012. – № 2. – С. 117–118 : фот.
3. Памяти профессора Василия Иосифовича Зори // Вестник травматологи и ортопедии им. Н. Н. Приорова. – 2019. – № 3. – С. 65–67.

 18.06 – 85 років тому народився **Болюх Борис Афанасійович** (18.06.1937 с. Марковсе, нині Монастирське Вінницького р-ну Вінницької обл.), онколог, доцент (1984), доктор медичних наук (1993), професор (1994). Закінчив Вінницький

державний медичний інститут (1961). Завідувач хірургічного відділення Вінницької обласної клінічної лікарні ім. М. І. Пирогова (1970–1972). З 1972 р. – у Вінницькому національному медичному університеті ім. М. І. Пирогова: в. о. асистента (1972–1973), асистент (1973–1982) кафедри факультетської хірургії, асистент кафедри онкології (1982), доцент курсу онкології факультету вдосконалення лікарів (1983–1986), доцент кафедри рентгенології, радіології, онкології (1986–1993). В. о. завідувача кафедри променевої діагностики, променевої терапії та онкології (1993). Завідувач (1993–2013), професор (2013–2015) кафедри променевої діагностики, променевої терапії та онкології.

Основні напрямки наукових досліджень: діагностика та лікування раку шлунка; історія медицини Вінниччини. Впровадив нові підходи до хірургічного лікування раку стравоходу, шлунка, легенів, ін. Розробив рентгеноанатомію параректальних просторів тазу і впровадив її в рентген-діагностику хронічних запальних процесів, удосконалив метод фістулографії параректальних норниць і епітеліальних куприкових кіст і ходів.

Автор та співавтор численних наукових праць, у т. ч. посібника для студентів вищих медичних навчальних закладів «Клінічна онкологія» (Вінниця, 2012), навчального посібника «Лекції з клінічної онкології» (Вінниця, 2000), «Історія Вінницького обласного клінічного онкологічного диспансеру» (Київ, 2017), «Минуле та сьогодення сім'ї Болюхів» (Вінниця, 2017), «Спогади про студентські роки у Вінницькому медичному інституті (1955–1961)» (Вінниця, 2020), «Історія

рентгенологічної та радіологічної служби у Вінниці» (Вінниця, 2020) та ін.

Література

1. Болюх Борис Афанасійович (до 75-річчя від дня народження) : біобібліогр. покажч. / ВНМУ ім. М. І. Пирогова, Наук. бібліотека ; уклад. О. А. Юрчишина ; ред. Б. А. Болюх ; відп. за вип. Л. І. Шпукал. – Вінниця, 2012. – 60 с. : фот. – (Серія «Вчені нашого університету»).
2. Вінницький обласний клінічний онкологічний диспансер – 70 років : 1945–2015 / авт. тексту Б. А. Болюх. – Вінниця : Едельвейс і К, 2015. – Про Б. А. Болюха. С. 9–10, 14–15, 25–26 : фот.
3. Поліщук Н. Фундатори онкології на Вінниччині : [у т. ч. про Б. А. Болюха] / Н. Поліщук // Молодий медик. – 2000. – Верес. (№ 7). – С. 6.
4. Процек О. Г. Болюх Борис Опанасович / О. Г. Процек // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2004. – Т. 3 : Біо – Бя. – С. 242–243 : фот.

☀ **18.06 – 50 років** тому народився **Палій Віктор Гордійович** (18.06.1972, м. Чернівці), хірург вищої кваліфікаційної категорії, доктор медичних наук (2007), доцент (2011), професор (2017).

Закінчив з відзнакою лікувальний факультет Вінницького державного медичного університету (1995) та магістратуру з хірургії (1998), Національну фармацевтичну академію України (2002).

Працював лікарем-інтерном хірургічного відділення Вінницької міської клінічної лікарні № 2 (1995). Відтоді

у ВНМУ ім. М. І. Пирогова: старший лаборант (1998–2000), асистент (2000–2008), доцент (2008–2015), професор (з 2015 р.) кафедри загальної хірургії .

Консультує хворих реанімаційного відділення міської клінічної лікарні № 1 м. Вінниці. Член спеціалізованої вченої ради K05.600.05 ВНМУ ім. М. І. Пирогова. Член навчально-методичної ради з роботи з іноземними студентами.

Автор та співавтор 17 патентів на винаходи та понад 120 наукових праць, зокрема 5 монографій і підручників: «Загальна хірургія» (Київ, 2010; 2016; 2018), яка витримала 2 перевидання; «Мікробіологія (практикум)» (Вінниця, 2009), «Медична мікробіологія, вірусологія, імунологія» (Вінниця, 2011 українською мовою; Вінниця, 2015 російською мовою).

Література

1. Палій Віктор Гордійович [Електронний ресурс] // Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/3KtgbRP> (дата звернення: 20.01.2022), вільний. – Назва з екрана.

☀ **18.06 – 60 років** тому народився **Шевчук Юрій Григорович** (18.06.1962, с. Малинки, нині Вінницького р-ну Вінницької обл.), доктор медичних наук (2014), професор (2017).

Закінчив Вінницький державний медичний інститут (1990).

Старший лаборант (1990–1991), асистент (1991–2002), старший викладач (2002–2006) кафедри нормальної анатомії; старший науковий співробітник науково-дослідного центру ВНМУ ім. М. І. Пирогова (2006–2011). З 2011 р. – декан медичного факультету № 1.

Автор та співавтор понад 90 наукових праць та 5 деклараційних патентів України на корисну модель. Співавтор навчальних посібників: «Клінічна анатомія сечостатевого органів» (Вінниця, 2016), «Короткий курс топографічної анатомії та оперативної хірургії» (Вінниця, 2015; 2019), «Клінічна анатомія нижньої кінцівки» (Вінниця, 2019). Наукові дослідження в галузі нормальної анатомії.

За багаторічну сумлінну працю, високий професіоналізм, значні здобутки в професійній діяльності нагороджений Почесними грамотами ректорату ВНМУ ім. М. І. Пирогова, Вінницької обласної державної адміністрації та обласної Ради, Вінницької міської ради.

Література

1. Декан медичного факультету № 1 Шевчук Юрій Григорович [Електронний ресурс] // Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/3kNQaBB>. (дата звернення: 18.11.2021), вільний. – Назва з екрана.

 19.06 – 20 років тому згідно Указу Президента України № 560/2002 від 19 червня 2002 р. Вінницькому державному медичному університету ім. М. І. Пирогова

надано статус національного зі зміною його назви на Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова.

Література

1. Про надання Вінницькому державному медичному університету ім. М. І. Пирогова статусу національного : Указ Президента України № 560/2002 від 19 червня 2002 року // Офіційний вісник України. – 2002. – № 25. – Ст. 1200.

☀ **22.06 – 75 років** тому народився **Безкаравайний Борис Олексійович** (22.06.1947, м. Кіровоград), педіатр, доктор медичних наук (1993), професор (1995). Закінчив Вінницький медичний інститут (1971).

Працював лікарем (1971–1975); асистент кафедри дитячих хвороб Чернівецького медичного інституту (1977–1986). З 1986 р. – у Луганському медичному університеті: з 1993 р. – завідувач кафедри педіатрії з дитячими інфекціями, впродовж 1994–2000 рр. – декан 2-го медичного факультету; з 2005 р – завідувач кафедри педіатрії з дитячими інфекціями і дитячою хірургією.

Досліджує проблеми неонатальної патології, фізичного розвитку дітей, дитяче харчування, дитячі інфекції; методи діагностики і лікування родової травми новонароджених; удосконалив метаболічну терапію патологічних станів у новонароджених; розробив нові методи лікування респіраторного дистрес-синдрома

недоношених новонароджених дітей, удосконалив метаболічну терапію патологічних станів новонароджених.

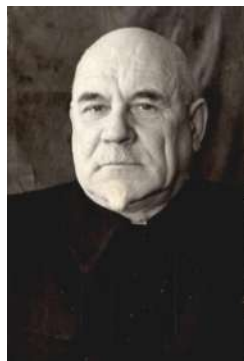
Автор понад 200 наукових праць, 22 навчальних посібників і методичних рекомендацій, понад 50 раціоналізаторських пропозицій, 4 винаходів, підручника «Детские болезни» (2002), монографії «Кашлюк: епідеміологія, клініка та профілактика – сучасний стан» (2004), «Гострі кишкові інфекції у дітей» (2006).

Література

1. Баутіна Т. В. Безкаравайний Борис Олексійович / Т. В. Баутіна // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2003. – Т. 2 : Б – Біо. – С. 376 : фот.

☀ **28.06 – 130 років** тому народився **Український Володимир Григорович** (15(28).06.1892, м. Пенза, Росія – 18.04.1968, м. Вінниця), морфолог, доктор медичних наук (1955), професор (1956).

Закінчив медичний факультет Казанського університету (1923), де з того часу до 1926 р. працював помічником прозектора кафедри нормальної анатомії. У 1926 р. через сімейні обставини переїхав у м. Пенза, де працював прозектором окружної лікарні. З 1930 р. – прозектор кафедри нормальної анатомії Самарського медичного інституту, тимчасово виконував обов'язки завідувача кафедри (1930–1932). Доцент, завідувач кафедри топографічної анатомії і оперативної хірургії Куйбишевського медичного інституту (1932–1939). Завідувач кафедри нормальної анатомії Сталінабадського

медичного інституту (1939–1950), завідувач кафедри нормальної анатомії Кишинівського медичного інституту (1950–1951). Завідувач (1951–1967), професор (1967–1968) кафедри нормальної анатомії Вінницького медичного інституту.

Наукові дослідження: морфологія і васкуляризація нирок, сухожилково-зв'язковий апарат китиць і пальців рук, ін.

Нагороджений медаллю «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», Подякою міністра охорони здоров'я УРСР (1967), ін. нагородами.

Література

1. Архів ВНМУ, спр. 629, т. 1, арк. 494–561.
2. Продовжувач кращих традицій : [про зав. каф. норм. анатомії Вінниц. мед. ін-ту В. Г. Українського] // Молодий медик. – 1962. – 21 черв. (№ 24). – С. 2.
3. Сухоруков Б. Владимир Григорьевич Украинский : (к 70-летию со дня рождения) / Б. Сухоруков, Н. Козырь // Архив анатомии, гистологии и эмбриологии. – 1963. – № 6. – С. 124.
4. Шапаренко П. Слово про вчителя : [про зав. каф. норм. анатомії Вінниц. мед. ін-ту, проф. В. Г. Українського] / П. Шапаренко, Л. Смольський // Молодий медик. – 1993. – 25 січ. (№ 2). – С. 1.

Л
и
п
е
н
ь

**Морфологічний корпус
ВНМУ ім. М. І. Пирогова**

Фото О. Шніпора

Коли після дощу у час обідній,
Туманами накрилося село,
Мені запахло вишнями в повітрі
Тими, що в цьому році не було.
Цвіли? Цвіли! І ніде правди діти!
Та цвіт їх білий швидко облетів.
І серед нас бувають пустоцвіти,
Що квітнуть, але не дають плодів.
Нічого я від них не вимагаю:
Хоч іноді бракує каяття.
Лиш шкода тих, хто легко так міняє
На існування все своє життя.

*Косташ Альона,
випускниця університету*

☀ **03.07 – 90 років** тому народився **Псюк Степан Кіндратович** (03.07.1932, с. Троща, нині Чуднівсь-кого р-ну Житомирської обл. – 20.04.2018, м. Вінниця), дерматовене-ролог вищої атестаційної категорії, кандидат медичних наук (1970), доцент (1974).

Закінчив з відзнакою Вінницький державний медичний інститут ім. М. І. Пирогова (1962), де відтоді і працював: в. о. асистента (1962–1966), асистент (1966–1972), в. о. завідувача (1972–1973), доцент (1973–1994), в. о. завідувача (1994–2009), доцент (2009–2016) кафедри шкірно-венеричних хвороб ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

Учасник Другої світової війни. Був головою профспілкового комітету та секретарем профкому Вінницького медичного інституту, упродовж 1986–1997 рр. – деканом педіатричного факультету; впродовж 2000–2012 рр. – головою Вінницького обласного осередку Української асоціації лікарів-дерматовенерологів та косметологів (УАЛДВК), входив до складу Президії Асоціації, був головою атестаційної комісії при обласному відділі охорони здоров'я, очолював обласну комісію з боротьби із захворюваннями, що передаються статевим шляхом.

Автор понад 350 наукових праць. Напрямки наукових досліджень: обмін мікроелементів у хворих на хронічні дерматози з визначенням критеріїв ефективності терапії та прогнозу захворювань.

Відмінник охорони здоров'я. Нагороджений орденом «Знак пошани» (1981), знаком «Почесний залізничник», Почесною відзнакою Академії медичних наук СРСР, а також Почесною відзнакою УАЛДВК «Честь і пошана від української дерматовенерології».

Література

1. До 80-річчя Степана Кіндратовича Псюка // Укр. журн. дерматології, венерології, косметології. – 2012. – № 2. – С. 9.
2. До 75-річчя Степана Кіндратовича Псюка // Укр. журн. дерматології, венерології, косметології. – 2007. – № 3. – С. 18.
3. Пам'яті Степана Кіндратовича Псюка // Укр. журн. дерматології, венерології, косметології. – 2018. – № 2. – С. 115.
4. Лікарі-дерматовенерологи, нагороджені почесною відзнакою УАЛДВК «Честь і пошана від української дерматовенерології» у 2012 році : [у т. ч. С. К. Псюк, зав. каф. шкір. та венер. хвороб ВНМУ ім. М. І. Пирогова] // Укр. журн. дерматології, венерології, косметології. – 2012. – № 4. – С. 7–9.

☀ **04.07 – 40 років** тому народився **Кондратюк Олександр Іванович** (04.07.1982, м. Шпола Черкаської обл. – 20.01.2015, м. Донецьк), старший лейтенант медичної служби Збройних сил України, начальник медичної частини 90-го окремого аеромобільного десантного батальйону, кіборг, Герой України.

Закінчив Черкаський медичний коледж, Вінницький медичний інститут (2010).

Загинув при евакуації кіборгів в Донецькому аеропорту. Указом Президента України № 9/2016, за

особисту мужність і високий професіоналізм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня (помертньо), нагрудним знаком «За оборону Донецького аеропорту» (помертньо), медаллю УПЦ «За жертвність і любов до України» (помертньо).

Похований у м. Шпола Черкаської обл. До дня Гідності та Свободи Олександр Кондратюку присвоєно звання почесного громадянина м. Шпола (2015). Меморіальні дошки Герою відкриті в холі Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова (2016); у школі, де він навчався; на фасаді Черкаської медичної академії (2018).

Література

1. ВНМУ увічнив пам'ять випускника-героя : у фое університету відкрилась меморіальна дошка Олександрові Кондратюку // Молодий медик. – 2016. – № 1. – С. 1, 3.
2. Скрипник В. Меморіальну дошку військовому лікарю відкрили в його альма-матер : [у ВНМУ ім. М. І. Пирогова відкрили мемор. дошку випускнику ун-ту О. І. Кондратюку] / В. Скрипник // Голос України. – 2016. – 22 січ. – С. 12.
3. Чебан О. У Вінницькому виші вшанували пам'ять випускника-кіборга : [у ВНМУ ім. М. І. Пирогова відкрили мемор. дошку його випускнику О. Кондратюку] / О. Чебан // Уряд. кур'єр. – 2016. – 9 лют. – С. 6.

☀ **05.07 – 85 років** тому народився **Дацишин Павло Трохимович** (05.07.1937, с. Гільча Друга, нині Рівненського р-ну Рівненської обл.), фізіолог, кандидат медичних наук (1980), доцент (1985).

Закінчив медичне училище у м. Рівне, Вінницький державний медичний інститут (1966), в якому відтоді й працює: асистент (1966–1984), доцент (з 1984 р.) кафедри нормальної фізіології. Заступник декана з роботи з іноземними студентами, куратор медичного факультету.

Відмінник освіти України (2000), відмінник охорони здоров'я.

Література

1. Гасюк В. Від ад'ютанта генерала – до науковця медуніверситету / В. Гасюк // Вінниччина. – 2012. – 4 лип. (№ 51). – С. 7 : фот.
2. Дацишин П. Павло Дацишин: «Я прожив велике життя» : [бесіда з П. Т. Дацишином / П. Дацишин ; спілкувалась К. Баркалова // Молодий медик. – 2017. – Серп. (№ 7). – С. 6–7 : портр.
3. Почесні нагороди від міністерства – викладачам! : [П. Т. Дацишин нагородж. нагруд. знаком «Відмінник освіти України»] // Молодий медик. – 2000. – Берез. (№ 1). – С. 1.

☀ **15.07 – 120 років** тому народився **Машталер Гаврило Архипович** (15.07.1902, м. Одеса – 04.08.1981, м. Київ), біолог, доктор біологічних наук (1946), професор (1946).

Закінчив Одеське художнє училище (1920), Одеський інститут народної освіти (1929). Був членом художнього Товариства імені К. К. Костанді. Аспірант Одеського НДІ зоології і біології (1929–1932), одночасно працював асистентом кафедри біології Одеського медичного інституту, згодом – в Інституті професійної освіти (1929–1930). В. о. доцента Інституту професійної освіти (1930–1932). Доцент (1933–1937), професор, завідувач кафедри дарвінізму Одеського університету і завідувач лабораторії експериментальної біології Одеського НДІ зоології і біології (1938–1941).

В роки Другої світової війни разом з Одеським університетом був евакуйований спочатку в м. Майкоп (РФ), де перебував впродовж 1941–1942 рр., а згодом в м. Байрам-Алі (Туркменія), де продовжував працювати завідувачем кафедри і деканом біологічного факультету (1942–1944). Завідувач кафедри діалектичного матеріалізму Київського педагогічного інституту (1944–1945), завідувач кафедри філософії Московського державного педагогічного інституту (1945–1946), завідувач кафедри зоології Київського педагогічного інституту (1946–1956), професор кафедри дарвінізму біологічного факультету Київського державного університету (1957–1959). Завідувач кафедри біології Вінницького державного медичного інституту (1959–1963). Завідувач кафедри

біології Івано-Франківського державного медичного інституту (1965–1972).

Автор близько 130 наукових праць. Наукову роботу пов'язував з потребами народного господарства, зокрема, зариблення лиманів і солоних озер. Провів зариблення Хаджибейського лиману, в якому до того часу не водилася риба. Розробив методику глибокого охолодження в інкубації, який дав значне підвищення виведення домашньої птиці.

Основні напрями наукових досліджень: розробка проблем дарвінізму і генетики, філософські проблеми біології; морфогенетичні зміни сільськогосподарських птахів під впливом тканин зародків інших видів; проблеми довголіття, онкології, гіпотермії.

Нагороджений грамотою Народного комісаріату освіти УРСР (1940), Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР (1944), медаллю «За трудову доблесть» (1946), орденом Трудового Червоного Прапора (1954).

Література

1. Архів ВНМУ ім. М. І. Пирогова, спр. 400, т. 1 : А – П, арк. 343–381.
2. Машталер Гаврило Архипович // Кафедра медичної біології Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова : іст. нарис до 80-річчя створення / під заг. ред. Р. П. Піскун. – Вінниця, 2014. – С. 24–25.
3. Curriculum vitae професора Г. А. Машталера. // Известия музейного фонда имени А. А. Браунера. – 2008. – Т. 5, № 2. – С. 11–12.

с
е
р
п
е
н
ь

Посвята в першокурсники в університеті

Фото О. Шніпора

СПОГАД

Роки життя, як зорі небосхилі
Пливуть у синю далечінь.
В думках картиною проносять
І серцю радісно від тих прекрасних сновидінь.

І ринеш ти у те прекрасне і чарівне
Яке коханням нарекли Боги.
Щоб у спокуті твоє серце невгамовне
Співало барвами веселки всі роки.

Так будь блажен у вирі долі
Живи заради тих, хто буде в майбутті.
Прослав усіх, хто працював у полі
Щоб ти зростав і завжди був на висоті

*Матвійчук Микола Васильович,
доцент, завідувач кафедри медицини
катастроф та військової медицини*

☀ **07.08** – **70 років** тому народився **Кучук Олександр Олександрович** (07.08.1952, м. Львів – 15.04.2002, м. Київ), лікар-гігієніст, доктор медичних наук (1991).

Закінчив Вінницький медичний інститут (1975). Відтоді працював в Українському НДІ клінічної медицини (нині Інститут кардіології НАМНУ); впродовж 1977–2000 рр. – в Інституті медицини праці АМНУ (обидва – в м. Київ): з 1984 р. – завідувач лабораторії медично-біологічних критеріїв професійних впливів, з 1991 р. – заступник директора з наукової роботи.

Вивчав функціональний стан бронхолегеневої, серцево-судинної та імунної систем людини у зв'язку з дією чинників виробничого середовища.

Література

1. Матюшина В. І. Кучук Олександр Олександрович / В. І. Матюшина // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2016. – Т. 16: Куз – Лев. – С. 329 : фот.

☀ **12.08** – **155 років** тому народився **Разумовський Олександр Альвіанович** (31.07(12.08).1867, м. Кострома, Російська імперія – ?), педіатр, доктор медичних наук (1948), професор (1949).

Закінчив з відзнакою медичний факультет Московського університету (1891). Працював лікарем. Під час

Російсько-японської війни в Маньчжурії служив старшим лікарем артилерійської бригади. Після захисту дисертації на ступінь доктора медицини був призначений старшим лікарем окружної лікарні Виховного будинку на 170 ліжок в Москві. Після закриття лікарні у 1918 р. разом з родиною переїхав у м. Вінниця на батьківщину дружини. Тут працював дитячим лікарем. У 1919 р. відкрив першу у Вінниці дитячу консультацію і молочну кухню та їх очолив. Працював також лікарем Будинку матері й дитини, консультантом робітничої поліклініки; читав лекції з дитячих хвороб на акушерських курсах. У 1925 р. став головним лікарем дитячого містечка Київського відділу охорони здоров'я. у 1926 р. за конкурсом був обраний на посаду завідувача дитячого відділення щойно відкритої окружної лікарні в м. Шахти Північно-Кавказького краю. Впродовж 1931–1944 рр. працював педіатром у Вінниці.

Під час нацистської окупації надавав медичну допомогу дітям, працював у тих закладах, які не змогли евакуюватися: Будинок немовляти, Дитячий будинок, тощо. Був завідувачем центральної дитячої поліклініки, завідувачем дитячого відділення Пироговської лікарні. Впродовж 1944–1949 рр. працював завідувачем кафедри педіатрії Вінницького медичного інституту. Доклав чимало зусиль для створення клініки дитячих хвороб.

Нагороджений орденами Св. Анни II і III ступенів з мечами, Св. Станіслава II і III ступенів з мечами, ін. нагородами.

Література

1. Архів ВНМУ ім. М. І. Пирогова, спр. 65, т. 2 : К – Р, арк. 380–396.

☀ **15.08 – 125 років** тому народилася **Штеренберг Рахіль Ізраїлівна** (15.08.1897 р. містечко Немирів, нині місто Вінницької обл. – ?), акушер-гінеколог, доцент (1947).

Закінчила Немирівську гімназію із золотою медаллю та Київський жіночий медичний інститут з відзнакою (1916). Проходила практику в м. Немирів (1913). Навчання в медичному інституті поєднувала з роботою: працювала в. о. лікаря в 5-му земському шпиталі у м. Київ (1914–1915); завідувачкою шпиталю для легкопоранених на 250 ліжок у м. Чуднів, Житомирської обл. (1915). Там само брала участь у боротьбі з ліквідацією епідемії холери. Завідувачка дільничої земської лікарні у селищі Димер Київської обл. (1916–1918). З 1918 р. мешкала у Вінниці, працювала у Пироговській лікарні (травень 1918 р. – 22 червня 1941 р.), в якій заснувала й очолила акушерсько-гінекологічне відділення. Одночасно – завідувачка гінекологічної клініки Вінницької філії Київського інституту удосконалення лікарів (1930–1937). У 1936 р. їй присуджено науковий ступінь кандидата медичних наук, у 1947 р. присвоєно вчене звання доцента. Впродовж 1937–1941 рр. працювала доцентом кафедри акушерства та гінекології Вінницького медичного інституту.

Учасниця Другої світової війни. Нагороджена двома орденами Червоної Зірки (1943; 1944), медаллю «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.» (1945). Після демобілізації працювала доцентом (1945–1950), в. о. завідувача (1946–1948)

кафедри акушерства та гінекології Вінницького медичного інституту.

Наукові дослідження в галузі акушерства та гінекології; охорони материнства і дитинства; діагностики й лікування онкологічних захворювань.

Література

1. Архів ВНМУ ім. М. І. Пирогова, спр. 87, т. 2, арк. 608–624.
2. Відданий лікар / К. Горбонос [та ін.] // Більшовиц. правда. – 1937. – 5 берез. (№ 52).
3. Креймер М. Лікар і громадський діяч / М. Креймер // Вінниц. правда. – 1946. – 8 берез. (№ 51). – С. 5.
4. 100 років з іменем М. І. Пирогова : до сторіч. ювілею Вінниц. обл. клініч. лікарні ім. М. І. Пирогова / голов. ред. О. Б. Жупанов. – Вінниця : Едельвейс і К, 2017. – 366 с. – Про Р. І. Штеренберг. С. 284 : фот.

☀ **14.08 – 120 років** тому народився **Константинович Микола Володимирович** (14.08.1902, м. Київ – 12.03.1964, м. Вінниця), патолого-анатом, доктор медичних наук (1959), професор (1960).

Закінчив Київський медичний інститут (1926). Працював у Мінському медичному інституті (1931–1936) та 1-му Харківському медичному інституті (1936–1941); з 1938 р. – доцент кафедри патологічної анатомії. Під час Другої світової війни – військовий лікар. Завідувач кафедри патологічної анатомії Українського інституту удосконалення лікарів (Харків, 1947–1949) та Вінницького державного медичного інституту (1949–1964). Працював за сумісництвом завідувачем патологоанатоміч-

ного відділення Вінницької обласної клінічної лікарні ім. М. І. Пирогова (1956).

Напрямки наукових досліджень: інфекційна патологія, пухлини, історія медицини.

Література

1. Архів ВНМУ, спр. 443, т. 1, арк. 448–564.
2. Біктіміров В. В. Константинович Микола Володимирович / В. В. Біктіміров // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2014. – Т. 14 : Кол – Кос. – С. 330 : фот.
3. М. В. Константинович : [некролог] // Молодий медик. – 1964. – 14 берез. – С. 2.

☀ **16.08 – 75 років** тому народився **Нагайчук Василь Іванович** (16.08.1947, с. Кудлаї, нині Вінницького р-ну Вінницької обл.), хірург, доктор медичних наук (2009).

Закінчив Вінницький медичний інститут (1972).

Працював лікарем. З 1976 р. – у Вінницькій обласній клінічній лікарні ім. М. І. Пирогова: з 1987 р. – завідувач опікового відділення, з 2019 р. – завідувач клінічного центру термічної травми та пластичної хірургії; водночас з 2004 р. – у Вінницькому медичному університеті: з 2017 р. – професор кафедри загальної хірургії.

Розробляє новий напрям у комбустіології – вегетативну біодіагностику, корекцію та біогальванізацію в опіковій практиці. Заснував наукову школу з вивчення біоактиваційної терапії і реабілітації в опіковій практиці.

Автор та співавтор понад 160 наукових праць, у т. ч. 8 монографій, 11 методичних рекомендацій, 6 раціоналізаторських пропозицій, 3 авторських свідоцтв, 18 патентів (з них 7 на винахід).

Член-кореспондент Академії технологічних наук України (з 2011 р.), член Європейської академії природничих наук (з 2011 р.).

Нагороджений дипломом II ступеня та срібною медаллю за розробку нового напрямку в медицині «Біогальванізація» (2008) численними Почесними Грамотами, в т. ч. Почесною Грамотою МОЗ України (2005) за вагомий особистий внесок у розвиток охорони здоров'я і високий професіоналізм; медаллю імені Альфреда Нобеля (Рішення Президії Російської академії природничих наук від 27.12.2010 р.).

Література

1. Мацак В. Г. Нагайчук Василь Іванович [Електронний ресурс] / В. Г. Мацак // Енциклопедія Сучасної України : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/3HC5riw> (дата звернення: 18.11.2021), вільний. – Назва з екрана.

☀ **18.08 – 115 років** тому народився **Караванов Аркадій Григорович** (18.08.1907, м. Харків – 15.03.1991, м. Москва), хірург, доктор медичних наук (1949), професор (1950).

Закінчив 1-й Харківський медичний інститут (1931).

Працював лікарем. З 1938 р. – у Харківському медичному інституті: доцент кафедри

шпитальної хірургії (1946–1947). Під час Другої світової війни – військовий лікар. Впродовж 1947–1948 рр. – заступник директора з наукової роботи Інституту переливання крові та невідкладної допомоги (нині Інститут патології крові та трансфузійної медицини НАМНУ, м. Львів). Завідувач кафедри факультетської хірургії Ужгородського університету (1948–1951); завідувач кафедри загальної хірургії Вінницького медичного інституту (1951–1954); завідувач кафедри хірургії Калінінського медичного інституту (нині м. Твер, РФ; 1954–1961); заступник директора з наукової роботи (1961–1973), в. о. директора (1973–1975) Київського НДІ гематології та переливання крові (нині Ін-т гематології та трансфузіології НАМНУ). У 1980-х рр. переїхав до Москви, працював консультантом Інституту гематології і переливання крові.

Вивчав проблеми випробування ефективності трансфузійних препаратів і компонентів донорської крові, клінічної трансфузіології, хірургічне лікування захворювань системи крові, механізм зсідання крові, а також питання військово-польової хірургії.

Заслужений діяч науки УРСР (1967).

Література

1. Архів ВНМУ, спр. 137, арк. 265–287.
2. Назарчук Л. М. Караванов Аркадій Григорович / Л. М. Назарчук, Г. М. Глухенька // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2012. – Т. 12 : Кал – Київ. – С. 280.
3. Перехрестенко П. М. Страницы жизни ученого, хирурга, профессора А. Г. Караванова : (100 лет со дня рождения) / П. М. Перехрестенко, Л. М. Исакова, П. Ф. Демидюк // Клін. хірургія. – 2007. – № 8. – С. 63–64.

☀ **18.08** – **70 років** тому народився **Левченко Валерій Анатолійович** (17.08.1952, м. Козятин Вінницької обл.), лікар вищої кваліфікаційної категорії, доктор медичних наук (2013).

Закінчив Вінницький медичний інститут (1979).

Працював лікарем. З 1995 р. – в Івано-Франківському медичному університеті: з 2013 р. – професор кафедри екстреної та невідкладної медицини; водночас з 2013 р. – професор кафедри фізичного виховання Прикарпатського університету (м. Івано-Франківськ).

Вивчає адаптаційні резерви у молодих людей з вегетативними дисфункціями.

Література

1. Ткач Л. М. Левченко Валерій Анатолійович / Л. М. Ткач // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2016. – Т. 16 : Куз – Лев. – С. 693 : фот.

**НДІ реабілітації осіб з інвалідністю –
навчально-науковий лікувальний
комплекс ВНМУ ім. М. І. Пирогова**

Фото з сайту:
<http://www.ndiroi.vn.ua/>

ДЕТСКОЕ

Вот и растаяло лето,
И небеса потемнели.
С северным нашим приветом
К югу грачи улетели.

Спят на долинах туманы.
Долго не могут подняться.
Может, им теплые страны
Светло-зеленые снятся.

Пестрая-пестрая сказка
Ходит по листья осенним.
Мы на коньки и салазки
Скоро мячи свои сменим.

Мерзнут на травке росинки,
Утром на солнце им сладко.
Вьют кружева паутинки
В липовой старой посадке.

Грустно прощаться с тобою
Наша волшебница – осень!
Не забывай нас зимою
И возвращайся – мы просим!

*Пушкар Михайло Степанович,
професор*

☀ **01.09 – 100 років** тому народився **Крат Андрій Іларіонович** (01.09.1922, с. П'ятничани Вінницького р-ну Вінницької обл., нині у складі м. Вінниця – 08.01.2001, м. Вінниця), судовий медик, судово-медичний експерт, доцент (1965).

Завідувач кафедри судової медицини Вінницького медичного університету (1972–1985; 1995–2001).

Наукові праці присвячені правовим і деонтологічним аспектам лікарської діяльності, вогнепальним пораненням, різним видам механічної асфіксії, проблемам загоєння раневого травматизму в сільському господарстві. Розробив свій метод онкографії селезінки.

Заслужений працівник вищої школи УРСР (1984).

Література

1. Архів ВНМУ ім. М. І. Пирогова, спр. 1455, т. 2, арк. 1–87.
2. Андрій Іларіонович Крат : (до 75-річчя з дня народж.) // Вісник Вінниц. держ. мед. ун-ту. – 1997. – Т. 1, № 1. – С. 61.
3. Пам'яті колеги. Півсторіччя у рідному вузі : [про А. І. Крата, зав. каф. суд. медицини ВДМУ ім. М. І. Пирогова] // Вінниц. держ. мед. ун-ту. – 2002. – Т. 6, № 2. – С. 548.

☀ **02.09 – 65 років** тому народилася **Пшук Наталія Григорівна** (02.09.1957, м. Гайсин Вінницької обл.), психіатр та психолог вищої кваліфікаційної категорії, доктор медичних наук (1996), доцент (1999), професор (2002).

Закінчила Вінницький державний медичний інститут з відзнакою (1980).

Лікар (1980–1981), ординатор (1981–1983) Вінницької обласної психіатричної лікарні ім. О. І. Ющенка. Завідувачка відділення № 17 Вінницької обласної психіатричної лікарні ім. О. І. Ющенка (1984–1987). Навчалась в клінічній ординатурі (1987–1989), з 1989 р. по 1991 р. – в аспірантурі кафедри психіатрії Вінницького медичного інституту. Асистент (1991–1997), доцент (1997–2001) кафедри психіатрії ВНМУ. З 2001 р. – професор кафедри психіатрії і загальної психології, в. о. завідувача (2008–2009), з 2009 р. – завідувачка кафедри медичної психології та психіатрії з курсом післядипломної освіти Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова. Зробила вагомий внесок у становлення системи медико-психологічної освіти у ВНМУ ім. М. І. Пирогова. Неодноразово залучалася до розробки державних стандартів медичної освіти, акредитації та ліцензування. Має досвід співпраці з зарубіжними лікарськими товариствами. Була учасницею багатьох Європейських наукових форумів. Член редакційних колегій журналів «Медична психологія», «Психіатрія, неврологія і медична психологія», «Вісник Вінницького національного медичного університету». Очолює науково-методичну раду навчальних дисциплін медико-психологічного спрямування, член науково-методичної комісії з охорони здоров'я та соціального забезпечення Міністерства охорони здоров'я України. Дійсний член Європейської Ліги клінічних психологів, очолює обласний осередок Науково-практичного товариства неврологів, психіатрів та наркологів України. Член Асоціації

психіатрів України (АПУ) та Всесвітньої психіатричної асоціації (WPA). Автор понад 300 наукових праць з актуальних проблем психіатрії, наркології, медичної психології, психотерапії, у т.ч. монографій, понад 30 підручників і навчальних посібників, зокрема, двох Національних підручників з медичної психології.

Наукові дослідження: психічна дезадаптація; сім'я як соціально-терапевтичне середовище при ендогенних психічних розладах; психосоціальна реабілітація психічно хворих; професійний стрес у медицині; сучасні підходи до лікування психічних розладів.

Література

1. Вінницький державний медичний університет ім. М. І. Пирогова : матеріали з історії ун-ту / під ред. В. М. Мороза. – Вінниця, 1994. – Про Н. Г. Пшук. С. 172.
2. Ключко В. Л. Вінницька психоневрологічна лікарня ім. акад. О. І. Ющенка. 1897–1997 : (історичний нарис) / В. Л. Ключко. – Вінниця : Віноблдрукарня, 1997. – Про Н. Г. Пшук. С. 87, 100.
3. Пшук Наталія Григорівна [Електронний ресурс] // Центр психічного здоров'я «Крила життя» : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/3yVXpwY> (дата звернення: 18.11.2021), вільний. – Назва з екрана.

☀ **17.09 – 65 років** тому народилася **Чепель Лілія Іванівна** (17.09.1957, с. Варварівка Новоград-Волинського р-ну Житомирської обл.), кандидат медичних наук (1991), доцент (2000).

Закінчила стоматологічний факультет Київського медичного інституту (1980).

Працювала у лікувальних закладах Житомирщини та Хмельниччини.

Упродовж 1986–1988 рр. навчалась в клінічній ординатурі на кафедрі стоматології факультету післядипломної освіти ВНМУ (м. Хмельницький). Стоматолог (1988–1989), завідувачка терапевтичного відділення (1989–1991) Хмельницької обласної стоматологічної поліклініки. Асистент кафедри стоматології факультету післядипломної освіти лікарів. Протягом 1991–1998 рр. – доцент курсу стоматології кафедри хірургічних дисциплін післядипломної освіти (1998–2004). З 2004 р. – завідувачка курсу стоматології кафедри хірургічних дисциплін факультету післядипломної освіти.

Напрямки наукових досліджень: лікування запальних захворювань пародонта полімерними плівками з сульфанідазин-натрієм, ін.

Література

1. Чепель Лілія Іванівна [Електронний ресурс] // Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. Факультет післядипломної освіти : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/3EtlrAB> (дата звернення: 18.11.2021), вільний. – Назва з екрана.

☀ **21.09 – 100 років** тому народилася **Тумашова Ніна Іванівна** (21.09.1922, м. Оренбург – ?), доктор медичних наук (1967), професор (1968).

Упродовж 1962–1972 рр. – завідувачка кафедри шкірних і

венеричних хвороб Вінницького державного медичного інституту.

Автор понад 120 наукових робіт. Напрямки наукових досліджень: взаємозв'язки аутоімунних процесів з порушенням обміну мікроелементів.

Література

1. Архів ВНМУ ім. М. І. Пирогова, спр. 833, арк. 361–418.
2. Нина Ивановна Тумашева : (к 60-летию со дня рождения) // Вестник дерматологии и венерологии. – 1983. – № 2. – С. 78.
3. Профессор Н. И. Тумашова : (к 70-летию со дня рождения) // Вестник дерматологии и венерологии. – 1993. – № 2. – С. 76–77 : фот.
4. Професор Ніна Іванівна Тумашева // Укр. журн. дерматології, венерології, косметології. – 2002. – № 3. – С. 107 : фот.

☀ **22.09 – 105 років** тому народилася **Богачик Людмила Іванівна** (22.09.1917, с. Стефанівці, нині Томашпільського р-ну Вінницької обл. – 06.04.1984, м. Тернопіль), інфекціоніст, доктор медичних наук (1967), професор (1968).

Закінчила Київський медичний інститут (1939). Працювала асистентом кафедри інфекційних хвороб Вінницького медичного інституту (1953–1960), Запорізького інституту вдосконалення лікарів (1961–1963); завідувачка кафедри інфекційних хвороб Тернопільського медичного інституту (нині академія; 1964–1982).

Наукові дослідження присвячені особливостям спорадичного висипного тифу в Україні; розробці

патогенетичних методів лікування вірусних гепатитів, гострих кишкових інфекцій.

Література

1. Андрейчин М. Століття від народження св. пам. Людмили Іванівни Богачик / М. Андрейчин // Інфекційні хвороби. – 2017. – № 3. – С. 88–89.
2. Борак В. П. Богачик Людмила Іванівна / В. П. Борак // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2004. – Т. 3 : Біо – Бя. – С. 124.

☀ **23.09 – 65 років** тому народилася **Яблонь Ольга Степанівна** (23.09.1957, с. Скала-Подільська Борщівського р-ну Тернопільської обл.), педіатр, неонатолог вищої кваліфікаційної категорії, доцент (1996), доктор медичних наук (2008), професор (2011).

Закінчила з відзнакою Вінницький державний медичний інститут ім. М. І. Пирогова (1980). Інтерн Вінницької дитячої міської лікарні (1980–1981), педіатр Вінницької обласної дитячої лікарні (1981–1982). Асистент кафедри дитячих хвороб (1982–1995), доцент (1995–2010), з 2010 р. – завідувачка кафедри педіатрії № 1 ВНМУ ім. М. І. Пирогова. Член Ревізійної комісії Правління Асоціації неонатології України. Член редколегії журналу «Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина». Має досвід проведення міжнародних багатоцентрових досліджень в педіатрії та неонатології, сертифікати GCP. Навчалася у Міжнародному інституті університету штату Алабама, США (2006). Активна учасниця наукових

форумів з педіатрії та неонатології в Україні та за кордоном, зокрема в Індії (2007), Чехії (2009), Німеччині (2010), Данії (2011), Римі, Амстердамі, Барселоні (2019).

Консультант Вінницької обласної дитячої клінічної лікарні та міської лікарні «Центр матері та дитини». Голова Вінницького осередку Асоціації педіатрів України.

Автор понад 240 наукових праць, у т. ч. 6 навчальних посібників, розділів національного керівництва та підручників з педіатрії та неонатології, 10 деклараційних патентів.

Наукові дослідження присвячені проблемам неонатології. Розробила і запровадила принципи виходжування глибоко недоношених новонароджених на підставі концепції розиткового догляду.

Нагороджена Почесною грамотою МОЗ України (2008).

Література

1. Яблонь Ольга Степанівна [Електронний ресурс] // Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. Кафедра педіатрії № 1 : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/3H7GMkX> (дата звернення: 18.12.2021), вільний. – Назва з екрана.
2. Яблонь О. С. Професор Ольга Степанівна Яблонь: «Я завжди знала, що буду педіатром» / О. С. Яблонь // Молодий медик. – 2017. – Верес. – С. 6–7.
3. Формула успіху професора Ольги Яблонь : біобібліогр. покажч. / ВНМУ ім. М. І. Пирогова, наук. б-ка ; уклад.: Г. А. Біловус, Я. С. Бондарчук ; ред. Л. В. Сухарева ; відп. за вип. Н. М. Кравчук. – Вінниця : [б. в.], 2017. – 84 с. : фот. – (Серія «Вчені нашого університету»).

☀ **24.09 – 145 років** тому народився **Чуманов Сергій Мартинович** (24.09.1877, м. Казань, Російська імперія – ?), хімік, професор (1926).

Закінчив фізико-математичний факультет Казанського університету (1900). Удосконалював свою професійну майстерність у закордонних відрядженнях у Швейцарії в Цюриху.

У 1924 р. був обраний професором і завідувачем кафедри загальної і органічної хімії Дніпропетровського медичного інституту. З 1925 р. за сумісництвом був запрошений на посаду завідувача хімічного відділення Дніпропетровського НДІ гігієни праці і професійних захворювань. Доцент, згодом – професор Дніпропетровського медичного інституту (1932). У 1932 р. перейшов на посаду завідувача хімічного відділу Київського інституту гігієни праці і професійних захворювань; професор Київського гірничого інституту за сумісництвом (1934–1935). З 1 вересня 1937 р. був запрошений на посаду професора і завідувача кафедри загальної хімії до 2-го Київського медичного інституту за сумісництвом, де працював впродовж 1932–1941 рр. Викладач Київської фельдшерської школи (лютий 1942 р. – квітень 1942 р.), професор медичного інституту (квітень 1942 р. – серпень 1942 р.). Професор агрономічного інституту в Житомирі (серпень 1942 р. – листопад 1943 р.). В кінці листопада 1943 р. переїхав у Вінницю. З березня 1944 р. – професор; з червня 1944 р., – в. о. завідувача кафедри загальної хімії; впродовж 1944–1945 рр. завідувач кафедри неорганічної хімії Вінницького медичного інституту.

Автор 20 наукових праць, численних винаходів.

Був членом і головою секції охорони здоров'я Дніпропетровської міської ради.

Нагороджений Народним Комісаріатом охорони здоров'я УРСР грошовою премією за науково-дослідницьку роботу і низку винаходів щодо оздоровлення умов праці в галузі важкої промисловості (1929 р., за ін. даними – 1930 р.).

Література

1. Архів ВНМУ ім. М. І. Пирогова, спр. 10, арк. 125–141, 141 зв.
2. Наука и научные работники СССР : справочник / АН СССР. – Ленинград, 1928. – Ч. 6. Научные работники СССР без Москвы и Ленинграда. – Про С. М. Чуманова. С. 476.

Ж
О
В
Т
Е
Н
Ь

Вхід до університету

Фото з сайту:
<https://bit.ly/3GDVm3B>

ПОД ДОЖДЁМ, ТРЕВОГОЙ, НЕБОМ МЁРТВЫМ

Ночь. И под дождём тревогой, небом мёртвым
Ты проходишь постепенными шагами.
На дорогах листья, словно капли мёда,
Как шаги твои, упавшие на камень.

За тобой бредут нахмуренные мётлы,
Загребают сухощавыми руками
Золотые капли солнечного мёда
И шаги твои, упавшие на камень.

На огонь их побросают искромётный,
Захрипят костры седыми петухами.
...Пахнет осень догорающая мёдом
И красивыми прозрачными духами.

*Легін Геннадій Олексійович,
доцент*

16.10 – 110 років

тому народився **Кравець Микола Петрович** (16.10.1912, с. Тютки, нині Вінницького р-ну Вінницької обл. – 14.10.1967, м. Івано-Франківськ), терапевт, доктор медичних наук (1965), професор (1965). Закінчив Вінницький державний медичний інститут

(1940). Впродовж 1940–1941 рр. – аспірант кафедри патологічної анатомії того самого інституту. Протягом 1941–1945 рр. працював завідувачем сільської лікарської дільниці, головним лікарем районної лікарні, головним лікарем Вінницької центральної поліклініки. З 1947 р. – в Івано-Франківському медичному інституті: завідувач кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб (1955–1966).

Напрямки наукових досліджень: лікування гельмінтозів, захворювань шлунку, кишківника, серцево-судинної системи.

Література

1. Нейко Є. М. Кравець Микола Петрович / Є. М. Нейко // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2015. – Т. 15 : Кот-Куз. – С. 116. – Бібліогр. в кінці ст.

25.10 – 60 років тому

народилася **Покидько Марія Іванівна** (25.10.1962, м. Вінниця), хірург, доцент (1999), доктор медичних наук (2003), професор (2006). Закінчила Вінницький державний медичний інститут з

відзнакою (1986). Лікар-інтерн хірургічного відділення Вінницької міської клінічної лікарні № 4 (1986–1987), хірург Хмельницької районної лікарні на Вінниччині (1987–1988), травматолог (1988–1989), хірург поліклініки Вінницької міської клінічної лікарні № 4 (1990). Клінічний ординатор (1990–1992), аспірант (1992–1995), асистент (1994–1997), доцент (1997–2005), професор (2005–2006) кафедри госпітальної хірургії Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова. Професор кафедри хірургії № 2 того самого ВНЗ (2006). Член апробаційної ради з хірургічних дисциплін Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова. Виконує значну консультативну та лікувальну роботу в місті та районах області. Виконала понад 600 оперативних втручань високої складності.

Авторка понад 240 наукових праць, у т. ч. кількох монографій; численних патентів, раціоналізаторських пропозицій. апрямки наукових досліджень: патоморфогенез, прогнозування, клініка, діагностика та лікування спайкової хвороби, лікування цирозу печінки, кісти підшлункової залози, ін.

Заслужений винахідник України (1987).

Література

1. Барабан В. Батьковою стежкою / В. Барабан // Вінниччина. – 2000. – 22 січ. (№ 11). – С. 3 : фот.
2. Вінницькій обласній клінічній лікарні ім. М. І. Пирогова – 90 років : матеріали з історії лікарні / голов. ред. П. М. Гунько. – Вінниця : Консоль, 2007. – Про М. І. Покидько. С. 17.
3. Зіневич О. З когорти докторів медицини : [про М. І. Покидько] / О. Зіневич // Подолія. – 2004. – 1 січ. – С. 7.

☀ **29.10 – 85 років** тому народилася **Козлова Світлана Олександрівна** (29.10.1937, м. Вінниця – 16.12.2021, там само), судовий медик, судово-медичний експерт, кандидат медичних наук (1968), доцент (1982).

Закінчила Вінницький державний медичний інститут з відзнакою (1960), в якому відтоді й працювала: в. о. асистента (1960–1963), аспірант (1963–1966), асистент (1966–1970), асистент (1976–1980), доцент (1980–1985) кафедри судової медицини. Упродовж 1970–1975 рр. – працювала в Замбії. Протягом 1980–1984 рр. перебувала у службовому відрядженні в Афганістані. Завідувач кафедри судової медицини Вінницького медичного університету ім. М. І. Пирогова (1985–1996).

Автор понад 70 наукових праць, зокрема, першого підручника з судової медицини в 2-х томах мовою дарі в Республіці Афганістан. Основні напрямки наукових досліджень: різні аспекти діагностики зажиттєвості і давності виникнення механічної травми.

Література

1. Архів ВНМУ ім. М. І. Пирогова, спр. 1310, т. 2, арк. 213–293 [294].
2. Пішла вслід за чоловіком: у Вінниці від COVID-19 померла колишня завкафедри університету [Електронний ресурс] : [С. О. Козлова] // ВІТА ТБ : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/3szcGCN> (дата звернення: 25.12.2021), вільний. – Назва з екрана.

Л и с т о п а д

Листопад в університеті

Фото О. Юрчишиної

ЗАПОЗДАВШИМ ЗАПАХОМ МАЛИНЫ

Запоздавшим запахом малины
Дышим беспокойно мы с тобой,
Где-то под подошвами моими
Умирает лист на мостовой.

В мире необъятном, не по росту,
Сердце мне печалью пепеля.
И сменяет сумрачная бронза
Желтизну казенного белья.

Я возьму тебя за плечи туго,
До пределов горести дойдя,,
И вспоют коричневые трубы
Голосом, исполненным дождя

*Легін Геннадій Олексійович,
доцент*

☀ **06.11 – 50 років** тому народився **Дмитрієв Дмитро Валерійович** (06.11.1972, м. Фрунзе, нині Бішкек, Киргизстан), анестезіолог, дитячий анестезіолог вищої кваліфікаційної категорії, доцент (2015), доктор медичних наук (2018), професор (2019).

Закінчив Вінницький державний медичний університет (1995).

Працював у Вінниці: лікарем-інтерном обласної дитячої лікарні (1995–1997), дитячим лікарем-анестезіологом міської дитячої лікарні № 1, дитячим лікарем-анестезіологом лікарні «Центр матері та дитини» (1998–1999). З 1999 р. – у ВНМУ ім. М. І. Пирогова: старший лаборант кафедри шпитальної хірургії (1999–2000); асистент (2000–2013), доцент (2013–2018) кафедри хірургії № 1 курсу урології, анестезіології та реаніматології; доцент (2018–2019), з 2019 р. – професор кафедри анестезіології, інтенсивної терапії та медицини невідкладних станів. Проходив стажування у США, Німеччині, Австрії, Польщі, Сербії, Швейцарії.

Член Європейської асоціації дитячих анестезіологів, дійсний член Міжнародної асоціації з лікування болю, дійсний член Європейської асоціації анестезіологів.

Автор численних патентів на винаходи; понад 270 наукових статей, у т. ч. 3 підручників під грифом МОЗ України, редактор журналу «Медицина болю» та «Періопераційна медицина».

Наукові дослідження: анестезіологічне забезпечення хворих хірургічного профілю з різними коморбідними станами та ін.

Література

1. Дмитрієв Дмитро Валерійович [Електронний ресурс] // Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. Кафедра анестезіології, інтенсивної терапії та медицини невідкладних станів: [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/3rCWKNR> (дата звернення: 20.01.2022), вільний. – Назва з екрана.

☀ **12.11 – 130 років** тому народився **Трахтенберг Шнеур Юхимович** (12.11.1892, м. Бар, нині Жмеринського р-ну Вінницької обл. – ?), лікар, дерматовенеролог.

З 1927 р. очолював Вінницький обласний шкірно-венерологічний диспансер; працював асистентом кафедри шкірних та венеричних хвороб Вінницького медичного інституту.

Учасник Радянсько-польської та Другої світової воєн. Нагороджений орденами Червоної Зірки (1945), медалями «За оборону Кавказу» (1944), «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.» (1945), «За взяття Відня» (1945).

У повоєнний час продовжував працювати у Вінницькому медичному інституті.

Література

1. Історія центру [Електронний ресурс] : [є про Ш. Ю. Трахтенберга] // Вінницький обласний клінічний

шкірно-венерологічний диспансер : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://kvd.vn.ua/> (дата звернення: 08.01.2021), вільний. – Назва з екрана.

- Трахтенберг Шнеур Юхимович // Війна пройшлась по їхніх долях. Книга пам'яті Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова : в 2 ч. / уклад.: О. А. Юрчишина, М. Г. Домненко, В. В. Кокус. – Вінниця, 2021. – Ч. 1 : 3 інституту – на фронт. – С. 148–149.

18.11 – 70 років тому

народилася **Марковська Ніна Степанівна** (18.11.1947, м. Одеса), доктор медичних наук (1994), заслужений працівник охорони здоров'я України (1997). Закінчила Вінницький медичний інститут ім. М. І. Пирогова (1972).

Впродовж 1972–1979 рр. – лікар Корделівської дільничної лікарні Калинівського району на Вінниччині, Вінницької обласної психіатричної лікарні, у 1979–1994 рр. – асистент, завідувач кафедри наркології, психіатрії та психотерапії факультету удосконалення лікарів Вінницького державного медичного інституту, у 1994–2002 рр. – народний депутат України 2-го і 3-го скликань. «Відмінник охорони здоров'я» (1991).

Напрямки наукових досліджень: емоційні розлади при алкоголізмі та їх лікування, профілактика алкоголізму, нарко- і токсикоманії.

Література

- Відзнака за працю : [Н. С. Марковська, доцент каф. наркології, психіатрії та психотерапії нагородж. значком «Відмінник

охорони здоров'я»] // Молодий медик. – 1991. – 20 верес. (№ 24). – С. 2.

2. Марковська Ніна Степанівна // Імена України 2007 : біогр. енциклопед. словник / Ін-т гуманітар. досліджень АН України ; редкол.: В. Г. Бар'яхтар [та ін.]. – Київ : Фенікс, 2007. – С. 317 : фот.
3. Старинець Г. О. Марковська Ніна Степанівна / Г. О. Старинець // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2018. – Т. 19: Малиш-Медицина. – С. 248 : фот.

☀ **23.11 – 100 років** тому народився **Дерепа Кузьма Петрович** (23.11.1922, с. Плахо-Петрівка Білокуракинського р-ну Ворошиловградської, нині Луганської обл. – 01.04.2016, м. Вінниця), отоларинголог, доктор медичних наук (1968), професор (1968).

Закінчив Вінницький державний медичний інститут (1954). З 1956 р. працював асистентом, доцентом кафедри ЛОР-хвороб, упродовж 1962–2002 рр. – завідувач кафедри ЛОР-хвороб, з 1968 до 1970 р. одночасно був проректором з навчальної роботи, професор кафедри ВНМУ ім. М. І. Пирогова (2002–2013). Очолював обласне ЛОР-товариство, був позаштатним обласним оториноларингологом.

Автор 119 наукових праць, 4 винаходів, 16 раціоналізаторських пропозицій. Основні напрямки наукових досліджень: склерома, злоякісні пухлини лор-органів, отосклероз.

Учасник Другої світової війни. Нагороджений орденами Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ступеня, орденом Трудового Червоного Прапора, багатьма

медалями. Згідно з Указом Президента України від 06.12.2005 р. № 1694 «Про невідкладні заходи щодо реформування системи охорони здоров'я населення» та від 13 липня 2006 р. № 611 «Про положення про стипендії Президента України для видатних діячів галузі охорони здоров'я» К. П. Дерепі призначено стипендію Президента України.

Література

1. Пам'яті Дерепи Кузьми Петровича, доктора медичних наук, професора // Журнал вушних, носових і горлових хвороб. – 2016. – № 4. – С. 94–95.
2. Пам'яті Дерепи Кузьми Петровича, доктора медичних наук, професора // Журнал вушних, носових і горлових хвороб. – 2016. – № 4.
3. Процек О. Г. Дерепи Кузьма Петрович / О. Г. Процек // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2007. – Т. 7 : Г – Ді. – С. 423–424 : фот.
4. Світлої пам'яті доктора медичних наук, професора Кузьми Петровича Дерепи // Молодий медик. – 2016. – Квіт. (№ 4). – С. 8.

☀ **24.11 – 85 років** тому народився **Гришко Володимир Григорович** (24.11.1937, с. Саї Липоводолинського, нині Роменського р-ну Сумської обл.), педіатр, кандидат медичних наук (1975), доцент (1982).

Закінчив Харківський медичний інститут (1961). Працював районним педіатром Чечельницького р-ну Вінницької обл. (1961–1962), заступником головного лікаря з медичної частини Чечельницької районної лікарні (1962–1963); заступником

головного лікаря (1963–1965), головним лікарем Ольгопільської районної лікарні № 2 (1965–1966); головним лікарем Чечельницької лікарні (1967–1968).

У ВНМУ ім. М. І. Пирогова: аспірант кафедри педіатрії педіатричного факультету Вінницького медичного інституту (з 1968 р.); асистент кафедри педіатрії педіатричного факультету (1969–1973); асистент (1973–1981), доцент (1981–1997) кафедри шпитальної педіатрії. Завідувач (1997–2001), доцент (2001–2015) кафедри дитячих хвороб. Організував на кафедрі курс медичної генетики.

Автор близько 40 наукових праць, в т. ч. монографії «Патронаж дітей раннього віку на селі» (Київ, 1981), 2 раціоналізаторських пропозицій. Наукові дослідження переважно в галузі дитячої нефрології, також гематології, травної системи, організації амбулаторно-поліклінічної допомоги дітям.

Нагороджений нагрудним значком «Відмінник охорони здоров'я» (1968) та «Переможець соціалістичного змагання 1980 р.», занесений на Дошку пошани Вінницького медичного інституту (1978).

Література

1. Історія кафедри [Електронний ресурс] : [є про В. Г. Гришка] // Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. Кафедра педіатрії № 1 : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/3Egrp8Z> (дата звернення: 20.09.2021), вільний. – Назва з екрана.

☀ **27.11 – 95 років** тому народився **Лановий Іван Дем'янович** (27.11.1927, с. Брикуля Шепетівського р-ну Хмельницької обл. – 16.05.1990, м. Івано-Франківськ).

Закінчив Шепетівську фельдшерську школу (1939) і вступив до Вінницького медичного інституту.

У грудні 1939 р. був призваний до Червоної армії. Під час відступу частини до м. Умань був контужений, потрапив у полон, з якого вдалося звільнитися і дістатися додому. В роки нацистської окупації був зв'язковим партизанського загону з'єднання Ф. С. Кота. У 1946 р. вступив до Станіславського медичного інституту (нині Івано-Франківський національний медичний університет), який закінчив у 1952 р. з відзнакою, де й працював з 1953 р.: аспірант кафедри фармакології; з 1956 р. – асистент, згодом доцент, професор, упродовж 1970–1990 рр. – завідувач кафедри акушерства і гінекології. Був головою товариства акушерів-гінекологів Івано-Франківської області, членом правління Республіканського товариства акушерів-гінекологів, членом редакційної ради журналу «Педіатрія, акушерство та гінекологія».

Автор 188 наукових праць, 8 винаходів. Основний напрям наукових досліджень: електрофізіологія матки, зокрема, вивчав її скоротливу активність при слабкій пологовій діяльності, загрозі пізнього викидня, передчасних пологах.

Нагороджений орденами Вітчизняної війни II ступеня (1985), «Знак Пошани» (1986), багатьма медалями.

Кафедра акушерства та гінекології Івано-Франківського національного медичного університету носить ім'я професора І. Д. Ланового.

Література

1. Дрінь Т. М. Спогад про вчителя / Т. М. Дрінь // Галиц. лікар. вісник. – 2011. – Т. 18, № 4. – С. 165.
2. Лановий Іван Дем'янович // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2016. – Т. 16 : Куз – Лев. – С. 524 : фот.

☀ **27.11 – 125 років** тому народився **Слюсар Яків Васильович** (27.11.1897, с. Мазінки, (до 2013 р. – с. Мазинки), нині Бориспільського р-ну Київської обл. – 1983), ортопед-травматолог, кандидат медичних наук (1947), доцент (1947).

Закінчив Київський медичний інститут (1925). Працював лікарем на Черкащині. Упродовж 1928–1930 рр. – навчався в клінічній інтернатурі у Всеукраїнському державному дитячому ортопедичному інституту в м. Києві.

З 1930 р. – у м. Вінниці: завідувач ортопедичного відділення міської лікарні № 1 (1930–1940), за сумісництвом – лікар протезної майстерні (1932–1941). Асистент кафедри нормальної анатомії (1932–1934), асистент кафедри пропедевтичної хірургії (1934–1940), асистент кафедри шпитальної хірургії (1940–1941) Вінницького медичного інституту. Упродовж вересня – листопада 1939 р. – начальник хірургічного відділення Вінницького військового гарнізонного шпиталю.

Доцент кафедри шпитальної хірургії, доцент кафедри ортопедії і травматології Вінницького медичного інституту (1946–1969).

Був головним ортопедом-травматологом Вінницької області (1947–1965), консультантом кістково-туберкульозних санаторіїв області, членом правління Українського наукового товариства ортопедів-травматологів, головою правління Вінницького обласного товариства ортопедів-травматологів.

Автор численних наукових праць. Напрямки наукових досліджень: лікування хворих кістково-суглобовим туберкульозом; переломів, в т. ч. вогнепальних; дослідження виробничого травматизму, ін.

Учасник Другої світової війни. Нагороджений орденом Червоної Зірки (1945), медалями «За бойові заслуги» (1943), «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За трудову доблесть» (1961), Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР, медаллю «За трудову доблесть» (1961), Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР. Відмінник охорони здоров'я (1952).

Література

1. Архів ВНМУ ім. М. І. Пирогова, спр. 6759 : А – Я, арк. 435–496.
2. Кучеренко О. Я. В. Слюсарю – 80 років / О. Кучеренко // Молодий медик. – 1977. – 9 груд. – С. 2.
3. Слюсар Яків Васильович // Війна пройшла по їхніх долях. Книга пам'яті Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова : в 2 ч. / уклад.: О. А. Юрчишина, М. Г. Домненко, В. В. Кокус. – Вінниця, 2021. – Ч. 1 : 3 інституту – на фронт. – С. 129–131.

4. 100 років з іменем М. І. Пирогова : до сторіч. ювілею Вінниц. обл. клініч. лікарні ім. М. І. Пирогова / голов. ред. О. Б. Жупанов. – Вінниця : Едельвейс і К, 2017. – 366 с. – Про Я. В. Слюсара. – С. 229, 236, 239.
5. Яків Васильович Слюсар : (до 100-річчя з дня народж.) // Ортопедия, травматология и протезирование. – 1998. – № 2. – С. 135 –136.

☀ **28.11 – 70 років** тому народився **Півторак Володимир Ізяславович** (28.11.1952, с. Дружне Калинівського р-ну Вінницької обл.), доцент (1994), доктор медичних наук (1999), професор (2002), академік Міжнародної академії інтегративної антропології, академік Академії медико-технічних наук України.

Закінчив Вінницький державний медичний інститут (1976). Лікар-інтерн Калинівської центральної районної лікарні (1976). Асистент (1976–1980), доцент (1993–2001), професор (2001–2011) кафедри оперативної хірургії і топографічної анатомії, завідувач кафедри оперативної хірургії та клінічної анатомії (з 2017 р.); упродовж 1994–2011 рр. – заступник декана з роботи з іноземними студентами ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

Віце-президент наукового товариства АГЕТ України (з 2015 р.). Заступник голови спеціалізованої Вченої ради Д. 26.003.06 ВНМУ ім. М. І. Пирогова зі спеціальностей 14.03.01 – нормальна анатомія; 14.03.02 – нормальна фізіологія.

Автор понад 300 наукових праць, в т. ч. 4 підручників, 8 навчальних посібників, 43 авторських

свідоцтв та патентів на винахід. Напрямки наукових досліджень: математичне та експериментальне моделювання морфофункціональних змін в організмі при патологічних процесах, травмах та після хірургічних втручань з обґрунтуванням нових хірургічних прийомів.

Література

1. Академік Півторак Володимир Ізяславович // Бібліографія вчених академії медико-технічних наук України : (хронол. покажч. друк. праць за період з 1990 по 2003 рік). – Хмельницький ; Вінниця, 2003. – С.180–198.
2. Костюк Г. Професор Півторак Володимир Ізяславович : (до 60- річчя від дня народження) / Г. Костюк, М. Булько, М. Бурков // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2012. – Т. 11, № 4. – С. 141–142.
3. Півторак Володимир Ізяславович // Науково-освітній потенціал України. Кн. 2. Наукові установи, навчальні заклади, відомі імена в світі і науці / авт.-упоряд. Л. М. Гаврилюк. – Київ : Укр. рейтинг, 2012. – С. 227.
4. Професор Півторак Володимир Ізяславович : до 60-річчя від дня народження // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2012. – Т. 11, № 4. – С. 141–142.
5. Професор Півторак Володимир Ізяславович : до 65-річчя від дня народження // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2017. – Т. 16, № 4. – С. 161–162.

З
р
у
д
е
н
ь

Фармацевтичний корпус університету

Фото О. Шніпора

НА ПЕРРОНЕ СИРЕНЕВЫЙ ВОЗДУХ

На перроне сиреневый воздух,
Первый снег, предпоследний вагон,
И в солёном зрачке паровоза
Тихо бьётся пленённый огонь.

Ты сказала: «Прощай», и слезинку
Осторожно смахнул семафор.
Я остался один, как снежинка,
На холодных ладонях платформ.

Все осталось в завьюженном мире,
Только не было рядом тебя:
Так же тихо снега говорили,
Поезда пролетали, трубя.

Нет, ни что не исчезнет на свете,
Нет, ни что не уйдёт без следа,
Мне по-прежнему ласково светит
Твоё имя, как в небе звезда.

Навсегда остается со мною
Гул ветров. Море звёзд. Шар земной,
По которому тёплой тропой
Ты шагаешь под светлой листвою.

Остаётся со мною планета,
Глаз твоих синеволный прибой;
Нет, ни что не исчезнет на свете,
Ты всегда остаёшься со мной!

*Легін Геннадій Олексійович,
доцент*

☀ **13.12 – 50 років** тому народилася **Пентюк Наталія Олександрівна** (13.12.1972, м. Вінниця), терапевт вищої кваліфікаційної категорії, доцент (2013), доктор медичних наук (2011), професор (2020).

Закінчила з відзнакою лікувальний факультет Вінницького державного медичного університету (1996), магістратуру при кафедрі факультетської терапії того самого університету (1998).

Працювала старшим лаборантом (1998–1999), асистентом кафедри інфекційних хвороб (1999–2006). Асистент кафедри пропедевтичної терапії (2006–2012), доцент (2012–2018), з 2018 р. – професор кафедри пропедевтики внутрішньої медицини. Пройшла спеціалізацію з ендокринології та ревматології.

Консультує пацієнтів терапевтичного, інфекційного, реанімаційного відділень Вінницької міської клінічної лікарні № 1. З 2007 р. бере участь у проведенні міжнародних клінічних досліджень лікарських засобів. З 2015 р. – член спеціалізованої вченої ради K05.600.05 із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальностями «мікробіологія» та «медична біохімія».

Автор та співавтор понад 100 наукових праць, у т. ч. довідників та посібників для лікарів, 5 патентів України на корисну модель.

Нагороджена Подякою Департаменту охорони здоров'я Вінницької міської ради (2016), Подякою від адміністрації ВНМУ ім. М. І. Пирогова (2016).

Література

1. Пентюк Наталія Олександрівна [Електроний ресурс] // Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова : [вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/3In02LP> (дата звернення: 20.01.2022), вільний. – Назва з екрана.

☀ **20.12 – 90 років** тому народився **Зелінський Борис Олексійович** (20.12.1932, с. Мала Чернявка, нині Ружинського р-ну Житомирської обл. – 01.01.2001, м. Вінниця), доктор медичних наук (1971), професор (1973).

Завідувач кафедри госпітальної терапії № 2 (1973–1977), завідувач кафедри ендокринології Вінницького державного медичного університету (1977–2000).

Автор 400 наукових праць, у т. ч. 10 монографій. Співавтор підручника «Ендокринология» (Київ, 1983), автор розділу в 1-му томі однойменного посібника для лікарів (Одеса, 2000). За кращу наукову роботу у 1989 р. нагороджений дипломом і медаллю Міністерства вищої освіти України, за підручник з ендокринології – дипломом ВДНГ СРСР, Почесною грамотою Міністерства охорони здоров'я України.

Напрямки наукових досліджень: вивчення патогенезу, клініки, діагностики та розробка методів лікування патології серцево-судинної системи при цукровому діабеті, патології щитоподібної залози, хронічній недостатності кори наднирників та ожирінні.

Література

1. Власенко М. В. Зелінський Борис Олексійович / М. В. Власенко // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2010. – Т. 10 : 3-Зор. – С. 516–517 : фот.
2. Власенко М. В. Слово про вчителя. Віхи розвитку кафедри ендокринології / М. В. Власенко // Вісник Вінницького нац. мед. ун-ту. – 2003. – Т. 7, № 1/2. – С. 362–363.
3. Пам'яті Бориса Олексійовича Зелінського // Ендокринологія. – 2001. – Т. 6, № 1. – С. 134.
4. Пам'яті Бориса Олексійовича Зелінського // Лікарська справа. – 2001. – № 2. – С. 158–161.
5. Професору Б. О. Зелінському – 60 років // Молодий медик. – 1993. – 11 січ.

☀ **23.12 – 95 років** тому народився **Зозуля Юрій Панасович** (23.12.1927, м. Вінниця – 24.11.2021, м. Київ), нейрохірург, доктор медичних наук (1966), професор (1968), академік АМНУ (1994), академік НАН України (2009).

Закінчив Вінницький медичний інститут (1950). Працював відтоді в інституті нейрохірургії ім. акад. А. П. Ромоданова АМНУ (м. Київ): керівник відділу нейроонкології (1956–1964), заступник директора з наукової роботи (1964–1993), віце-президент Національної академії медичних наук України (1993–2011). Був Президентом Української асоціації нейрохірургів, головним редактор «Українського нейрохірургічного журналу».

Наукові дослідження стосуються нейроонкології, судинної нейрохірургії, клінічної патофізіології мозкового

кровообігу, проблем нейротрансплантації, розробки методів хірургічних втручань при різних видах патології головного мозку. Вперше в Україні застосував лазерну технологію нейрохірургічних втручань.

Заслужений діяч науки УРСР (1978). Лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки (1996; 2001), премії ім. О. О. Богомольця НАНУ (1998). Нагороджений орденами «За заслуги» 3-го ступеня (1997), князя Ярослава Мудрого 5-го ступеня (2008).

Література

1. Зозуля Ю. П. Творчий шлях та спогади : до 80-річчя з дня народж. Юрія Панасовича Зозулі / Ю. П. Зозуля ; під ред. В. І. Цимбалюка; Ін-т нейрохірургії ім. А. Н. Ромоданова НАМН України, Укр. Асоц. нейрохірургів. – Київ : ЕксОб, 2007. – 202 с. : іл. – Бібліогр.: с. 150–202.
2. Зозуля Юрій Панасович // Еліта медицини України. – Київ, 2009. – Т. 1. – С. 20–27.
3. Цимбалюк В. І. Зозуля Юрій Панасович : / В. І. Цимбалюк // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2010. – Т. 10: 3 – Зор. – С. 654.
4. Юрій Панасович Зозуля : бібліографія / НАН України ; уклад.: С. Б. Кричун, В. І. Цимбалюк. – Київ : Наук. думка, 2008. – 126 с.
5. Юрій Панасович Зозуля : (до 85-річчя з дня народж.) // Укр. нейрохірург. журн. – 2012. – № 4. – С. 4–5.

☀ **23.12 – 95 років** тому народився **Марковський Степан Антонович** (23.12.1927, с. Соболівка Липовецького району Вінницької області – 25.09.2005, м. Вінниця), заслужений працівник охорони здоров'я.

Перед Другою світовою війною разом з родиною виїхав у Каракульський р-н Челябінської обл., де закінчив семирічку. Згодом – медичне училище, після закінчення якого працював завідувачем поліклініки, згодом – головним лікарем району. Повернувшись в Україну, працював фельдшером у Малих Хуторах Вінницького р-ну (нині у складі м. Вінниці).

Після закінчення Вінницького медичного інституту розпочав роботу заступником головного лікаря Томашпільської центральної районної лікарні (1957–1960), був головним лікарем Шаргородського району (1960–1966), обласного протитуберкульозного диспансеру (1966–1975), очолював Вінницький обласний відділ охорони здоров'я (1975–1988).

Зробив вагомий внесок у розбудову матеріально-технічної бази медичної мережі області. Зокрема, були побудовані: обласна психіатрична лікарня № 2, обласний онкологічний диспансер, шпиталь для учасників і інвалідів війни, обласна дитяча лікарня, обласний будинок дитини та ін. медичні заклади міста, а також лікувальні корпуси у 17-й центральній районній лікарні, більше сотні дільничих лікарень та сотні фельдшерсько-акушерських пунктів у області.

Література

1. Голяченко О. М. Степан Марковський / О. М. Голяченко // Лікарі Вінниччини. – Тернопіль, 2004. – С. 52–54.
2. Життя як подвиг: Степану Антоновичу Марковському – 75! // Медицина Вінниччини. – 2002. – Груд. (№ 12). – С. 2.

☀ **27.12 – 105 років** тому народився **Годлевський Іван Феліксович** (27.12.1917, с. Лісова Слобідка Бердичівського р-ну на Житомирщині – 04.04.1984. м. Вінниця), хірург, доцент (1966).

Закінчив Вінницький державний медичний інститут (1945), в якому відтоді працював: старший лаборант (1947–1948), клінічний ординатор (1948–1951) кафедри факультетської хірургії. Завідувач хірургічного відділення Вінницької обласної лікарні ім. М. І. Пирогова (1951–1953). Асистент кафедри факультетської хірургії (1951–1963), доцент кафедри хірургії педіатричного факультету (1964–1967), в. о. завідувача кафедри хірургії педіатричного факультету (1967–1974), в. о. завідувача кафедри факультетської хірургії (1970–1974) Вінницького державного медичного інституту. З 1974 р. – доцент кафедри госпітальної хірургії, з 1981 р. – доцент курсу онкології факультету удосконалення лікарів. У зв'язку з об'єднанням курсу онкології лікувального факультету та факультету удосконалення лікарів в єдину кафедру в 1983 р. І. Ф. Годлевського було переведено на посаду доцента кафедри онкології Вінницького медичного інституту.

Автор понад 30 наукових праць. Напрямки наукових досліджень: проблеми хірургічного лікування хворих з передраковою патологією легень, ускладненнями виразкової хвороби шлунка та дванадцятипалої кишки, проктологічною патологією. Нагороджений медалями, знаком «Відмінник охорони здоров'я».

Література

1. Архів ВНМУ ім. М. І. Пирогова, спр. 1084, т. 1, арк. 175–241 : фот.
2. Куликов В. Я. Дальнейшая судьба молодых врачей : [згадується І. Ф. Годлевський] / В. Я. Куликов // Оккупация Винницы (18.07.1941–20.03.1944) : свидетельство очевидца / В. Я. Куликов. – Киев, 2012. – С. 341–343.
3. Пам'яті І. Ф. Годлевського // Молодий медик. – 1984. – 13 квіт. (№ 14).

☀ **27.12 – 125 років** тому народився **Каллістов Іван Павлович** (27.12.1897, м. Кострома, Росія – 11.02.1963, м. Київ), хірург, доцент (1946), доктор медичних наук, професор.

Закінчив 1-й Московський медичний університет (1922). Упродовж 1922–1930 рр. та під час Другої світової війни працював лікарем. З 1930 р. – доцент хірургічної клініки 1-го Московського медичного інституту. Завідувач кафедри оперативної хірургії та топографічної анатомії (1944–1948) та декан (1946–1948) Вінницького державного медичного інституту. Упродовж 1945–1947 рр. – головний хірург шпиталів Вінницької

області. Вивчав питання військової хірургії, лікування хвороб опорно-рухового апарату та професійних захворювань спортсменів.

Нагороджений медалями «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.» (1945), ін. державними нагородами.

Література

1. Архів ВНМУ ім. М. І. Пирогова, спр. 51, т. 2, арк. 3–18.
2. Ковальський М. П. Калістов Іван Павлович / М. П. Ковальський, О. О. Маркевич // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2012. – Т. 12: Кал – Киї. – С. 64–65 : фот.

☀ **29.12 – 120 років** тому народився **Алмазов Іван Васильович** (16(29).12.1902, с. Єсаулівка, нині Воронежської обл., РФ – 23.05.1972, м. Вінниця), морфолог, доктор медичних наук (1950), професор (1951).

Закінчив Харківський медичний інститут (1927). Завідувач кафедри гістології і ембріології Вінницького державного медичного інституту (1944–1969).

Напрямки наукової діяльності: дослідження формених елементів крові в антенатальному та постнатальному періодах, а також морфофункціональних змін у них під впливом промислових отрутохімікатів.

Нагороджений медаллю «За трудову доблесть» (1945).

Література

1. Архів ВНМУ ім. М. І. Пирогова, спр. 6759, арк. 10–86.

2. І. В. Алмазов : [некролог] // Молодий медик. – 1972. – 26 трав. – С. 2.
3. Кравчук В. В. Алмазов Іван Васильович / В. В. Кравчук, М. С. Пушкар // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2001. – Т. 1 : А. – С. 392.

2022
рік

**Народна хорова капела «Надбужанка»
ВНМУ ім. М. І. Пирогова**

Фото О. Шніпора

Годы – клавиши рояля:
Нежно тронул год-другой –
Одиноко зазвучали.
Загрустили, заскучали
За далекою весной...

На «рояль» положишь руки –
Чувства памятью бегут.
Льется дрожь душевной муки
От разлуки до разлуки
Сквозь привычный уют.

То лучом к мечте взлетаешь,
Камнем валишься назад.
То из мертвых воскресаешь.
То на празднике рыдаешь,
В рай – равно тебе – иль в ад.

Справа – тени ликования,
Слева – пламень роковой.
Годы – клавиши-страдания,
Только тронешь год, другой –
Музыка воспоминания...

*Пушкар Михайло Степанович,
професор*

☀ **140 років** тому народився **Гоф Євгеній Степанович** (1882, м. Ніжин, нині Чернігівської обл. – квітень 1962, м. Вінниця), хірург.

Закінчив медичний факультет Новоросійського університету (1910). Учасник Першої світової війни.

У м. Вінниця працював завідувачем хірургічного відділення військового шпиталю (1919–1922), завідувачем хірургічного відділення Робітничої лікарні (1922–1923); ординатором, згодом – завідувачем хірургічного відділення Пироговської лікарні (1923–1950), а також старшим асистентом кафедри факультетської хірургії Вінницького медичного інституту (1935–1941; 1944–1948). Під час Другої світової війни згідно розпорядження військомату та відділу охорони здоров'я залишився в окупованій нацистами Вінниці. Працював завідувачем хірургічного відділення Пироговської лікарні (1941–1944), завідувачем відділення нервової клініки 4-ї лікарні (нині Вінницька обласна психоневрологічна лікарня ім. академіка О. І. Ющенка), в німецькому шпиталі, одночасно допомагаючи медикаментами партизанам і підпільникам, та в разі необхідності надавав їм медичну допомогу.

Література

1. Архів ВНМУ ім. М. І. Пирогова, спр. 50, т. 1, арк. 170–176.
2. Горб Е. Тревожная юность / Е. Горб, Т. Миницкая. – Вінниця : Кн.-газ. изд-во, 1963. – 380 с. – Про Є. С. Гофа. С. 135, 241.
3. Гоф Евгений Степанович (1882–1962) : [спогади] // 100 років з іменем М. І. Пирогова : до сторіч. ювілею Вінниц. обл. клін.

лікарні ім. М. І. Пирогова / голов. ред. О. Б. Жупанов. – Вінниця, 2017. – С. 220–222.

4. Гоф Євгеній Степанович // Війна пройшлась по їхніх долях. Книга пам'яті Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова : в 2 ч. / уклад.: О. А. Юрчишина, М. Г. Домненко, В. В. Кокус. – Вінниця, 2021. – Ч. 1 : 3 інституту – на фронт. – С. 36–37.

☀ **130 років** тому народилася **Піотровська-Векслер Софія Аронівна** (1892, м. Стародуб Чернігівської губернії, нині Брянської обл., РФ – 11.05.1957, м. Вінниця), педіатр, доцент (1949).

Закінчила Харківський медичний інститут (1924). Працювала лікарем дитячої консультації і завідувачкою відділення охорони здоров'я дітей і підлітків Південної залізниці; одночасно – позаштатна ординаторка дитячої клініки 1-го Харківського медичного інституту (1924–1929). Інспектор Українського науково-дослідного інституту охорони материнства і дитинства (ОХМАТДИТ) і ординаторка дитячої клініки 1-го Харківського медичного інституту (1929–1931). Навчаючись в аспірантурі при 1-му Харківському медичному інституті (1931–1933), працювала в санітарній частини ДПУ УРСР лікарем-педіатром піонерського табору і дитсадка. Впродовж 1933–1941 рр. працювала асистенткою кафедри дитячих хвороб 1-го Харківського медичного інституту.

Після евакуації, у зв'язку з Другою світовою війною, працювала асистенткою дитячої клініки Омського

медичного інституту (1941–1943). Начальник терапевтичного відділення евакуаційного шпиталю № 3067 в м. Алатир Чуваської АРСР (1943–1944). Лікар санітарної частини УНКВД і викладач педіатрії фельдшерсько-акушерської школи в м. Миколаїв (1944–1946). Лікар дитячої консультації і викладач педіатрії фельдшерсько-акушерської школи в м. Миколаїв (1946–1947). В. о. доцента (1947–1951), завідувачка (1951–1952), доцентка кафедри дитячих хвороб Вінницького медичного інституту.

Авторка близько 20 наукових праць. Наукові дослідження: діагностика та лікування у дітей туляремії, туберкульозу, проносів та ін. захворювань.

Нагороджена медалями «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», ін. нагородами.

Література

1. Архів ВНМУ, спр. 178, т. 3 : П – Ф, арк. 89–129.

☀ **120 років** тому народилася **Колотова Наталія Миколаївна** (1902, с. Бурашево Калінінської обл. – ?), терапевт-гематолог, докторка медичних наук (1956), професорка (1959).

Закінчила з відзнакою Ташкентський медичний інститут (1938). Працювала лікарем. Аспірант (1939–1942), асистент кафедри шпитальної терапії (1942–1944) Ташкентського медичного інституту; клінічний ординатор Київського медичного інституту (1944–1945); молодший (1945–1946), старший

науковий співробітник (1946-1952) Українського інституту клінічної медицини. Працювала з 1944 р. над підготовкою дисертації на звання доктора медичних наук під керівництвом видатного терапевта академіка М. Д. Стражеско. В. о. зав кафедри, доцент кафедри терапії Київського медичного стоматологічного інституту (1952-1955). Доцент кафедри терапії стоматологічного факультету Київського медичного інституту (1955-1956). Упродовж 1956-1961 рр. – завідувачка кафедри госпітальної терапії Вінницького державного медичного інституту.

Автор понад 50 наукових праць, у т. ч. однієї монографії. Напрямки наукових досліджень: захворювання системи крові.

Нагороджена медаллю «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.» (1947).

Література

2. Архів ВНМУ, спр. № 307, арк. 1–104.
3. Н. М. Колотова-Паєвська – доцент кафедри терапії стоматологічного факультету Київського медичного інституту // Молодий вчений. – 2014. – Січ. (№ 1). – С. 215–218.

☀ **120 років** тому народився **Сойбельман Борис Йосипович** (1902, м. Кам'янець-Подільський, нині Хмельницької обл. – ?).

Працював деканом та очолював кафедру загальної хімії Вінницького медичного інституту впродовж 1937–1941 рр. Мав вчене звання доцента. Учасник Другої світової війни.

Нагороджений орденом Вітчизняної війни II ступеня (1987).

Література

1. Наукова конференція аптечних працівників: [є згадування про Б. Й. Сойбельмана] // Більшовиц. правда. – 1938. – 8 черв.
2. Сойбельман Борис Йосифович [Електронний ресурс] // Память народа : електрон. банк документів «Подвиг народа в Великой Отечественной войне 1941-1945 гг.» : [офіц. сайт М-ва оборони РФ]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/3oVAtHU> (дата звернення: 06.02.2021), вільний. – Назва з титул. екрана.
3. Сойбельман Борис Йосипович // Війна пройшла по їхніх долях. Книга пам'яті Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова : в 2 ч. / уклад.: А. Юрчишина, М. Г. Домненко, В. В. Кокус. – Вінниця, 2021. – Ч. 1 : 3 інституту – на фронт. – С. 133–134.

☀ **90 років** тому (1932) організовано кафедру **нормальної фізіології** Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова.

Література

1. Братусь Н. В. З історії кафедри нормальної фізіології Вінницького медінституту / Н. В. Братусь, К. П. Топчієва // Молодий медик. – 1967. – 21 січ.
2. Братусь Н. В. Історія кафедри нормальної фізіології / Н. В. Братусь // Вінницький державний медичний університет ім. М. І. Пирогова : матеріали з історії ун-ту / Вінниц. держ. мед. ун-т ім. М. І. Пирогова МОЗ України ; під ред. В. М. Мороза. – Вінниця, 1994. – С. 44–51.
3. Братусь Н. В. Некоторые итоги учебной и научной деятельности кафедры нормальной физиологии / Н. В. Братусь, Е. П. Топчиева // Основные этапы и направления деятельности Винницкого медицинского института им. Н. И. Пирогова : (материалы юбилейной научной конференции ВМИ) / отв. ред. М. П. Рудюк. – Киев : Здоров'я, 1969. – С. 60–62.

 85 років тому **(1937)** створено **кафедру фармакології** Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова.

Література

1. Кафедрі фармакології ВНМУ – 70 років / уклад. Г. І. Степанюк. – Вінниця : Континент-ПРИМ, 2007. – 288 с.
2. Степанюк Г. І. Історія кафедри фармакології / Г. І. Степанюк // Вінницький державний медичний університет ім. М. І. Пирогова : матеріали з історії ун-ту / Вінниц. держ. мед. ун-т ім. М. І. Пирогова МОЗ України ; під ред. В. М. Мороза. – Вінниця, 1994. – С. 69–74.
3. Столярчук А. А. Деятельность кафедры фармакологии / А. А. Столярчук, Е. В. Богачева // Основные этапы и направления деятельности Винницкого медицинского института им. Н. И. Пирогова : (материалы юбилейной

научной конференции ВМИ) / отв. ред. М. П. Рудюк. – Киев : Здоров'я, 1969. – С. 85–87.

 85 років тому (1937) створено кафедру соціальної гігієни Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова, нині – кафедра соціальної медицини та організації охорони здоров'я.

Література

1. Лекарев Л. Г. Основные этапы пройденного пути / Л. Г. Лекарев // Основные этапы и направления деятельности Винницкого медицинского института им. М. И. Пирогова : (материалы юбилейной научной конференции ВМИ) / отв. ред. М. П. Рудюк. – Киев : Здоров'я, 1969. – С. 79–84.
2. Процек О. Г. Започаткування і розвиток кафедри соціальної медицини, організації охорони здоров'я, економіки і АСУ / О. Г. Процек // Вінницький державний медичний університет ім. М. І. Пирогова : матеріали з історії ун-ту / Вінниц. держ. мед. ун-т ім. М. І. Пирогова МОЗ України ; під ред. В. М. Мороза. – Вінниця, 1994. – С. 58–62.

 85 років тому (1937) засновано народну хорову капелу «Надбужанка» Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова.

Література

1. Дергун В. З ювілеєм тебе, «Надбужанко»! : [до 45-річчя хор. капели Вінниц. мед. ін-ту ім. М. І. Пирогова] / В. Дергун // Молодий медик. – 1982. – 28 трав. – С. 2.
2. Народна хорова капела «Надбужанка» [Електронний ресурс] // Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова : [сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/3op41iS> (дата звернення: 13.11.2022), вільний. – Назва з екрана.

3. Прокладаємо шлях до Тараса : на концерті, присвяченому Кобзареві, найкращою була «Надбужанка» // Молодий медик. – 2013. – Трав. (№ 1). – С. 5.

☀ **75 років** тому (1947), згідно наказу Міністерства вищої освіти від 18.11.1947 р. № 1690/Ц74, організовано **кафедру фізичного виховання та спорту** Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова, нині кафедра фізичного виховання та ЛФК.

Література

1. Іванов О. Н. Історія кафедри фізвиховання / О. Н. Іванов // Вінницький державний медичний університет ім. М. І. Пирогова : матеріали з історії ун-ту / Вінниц. держ. мед. ун-т ім. М. І. Пирогова МОЗ України ; під ред. В. М. Мороза. – Вінниця, 1994. – С. 22–24.

☀ **60 років** тому (1962) на кафедрі організації охорони здоров'я Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова започатковано **курс медичної служби цивільної оборони (МСЦО)** та на кафедрі військової підготовки відкрито **курс Цивільної оборони**.

Література

1. Івашкевич М. С. Історія і розвиток кафедри медицини катастроф та військової медицини Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова (1936–2006) : (нарис до 70-річчя каф. медицини катастроф та військової медицини ВНМУ ім. М. І. Пирогова) / М. С. Івашкевич, М. В. Матвійчук. – Вінниця, 2006. – С. 21.

☀ **50 років** з часу заснування (вересень 1972) **кафедри акушерства та гінекології** педіатричного

факультету ВНМУ ім. М. І. Пирогова, нині кафедра акушерства та гінекології № 2.

Література

1. Гайструк А. Н. До історії кафедри акушерства та гінекології № 2 / А. Н. Гайструк // Вінницький державний медичний університет ім. М. І. Пирогова: матеріали з історії ун-ту / Вінниц. держ. мед. ун-т ім. М. І. Пирогова МОЗ України ; під ред. В. М. Мороза. – Вінниця, 1994. – С. 149–152.

 45 років тому **(1977)** створена **кафедра ендокринології** Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова, нині кафедра ендокринології з курсом післядипломної освіти.

Напрямки наукових досліджень кафедри: вивчення патогенезу, клініки, діагностики та розробка методів лікування патології серцево-судинної системи при цукровому діабеті, патології щитовидної залози, хронічної недостатності кори наднирників та ожирінні.

Література

1. Зелінський Б. О. Історія кафедри ендокринології / Б. О. Зелінський // Вінницький державний медичний університет ім. М. І. Пирогова : матеріали з історії ун-ту / Вінниц. держ. мед. ун-т ім. М. І. Пирогова МОЗ України ; під ред. В. М. Мороза. – Вінниця, 1994. – С. 103–106.

 30 років тому **(1992)** відбулася **реорганізація лікувального факультету** Вінницького державного медичного інституту ім. М. І. Пирогова, створення на його основі **медичного факультету** з підготовкою студентів за спеціальностями «лікувальна справа» та «педіатрія».

Література

1. Коротка історична та загальна довідка про ВНМУ // Молодий медик. – 2010. – № 5/6. – С. 3.

☀ **30 років** тому (1992) створений ансамбль бального танцю «Натхнення» Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова.

Література

☀ Ансамбль бальних танців «Натхнення» [Електронний ресурс] // Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова : [сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/2YNqGww> (дата звернення: 13.11.2022), вільний. – Назва з екрана.

☀ **25 років** тому (1997) було підтверджено високий рейтинг Вінницького державного медичного університету ім. М. І. Пирогова в організації якісної підготовки лікарів за даними Міжнародної кадрової Академії.

Література

1. Наш поступ // Молодий медик. – 2003. – Черв. (№ 22). – С. 2.

☀ **20 років** тому (2002) створена кафедра фармації Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова. Головним завданням колективу кафедри є навчання майбутніх фахівців вмінню організовувати роботу аптечних підприємств та їх підрозділів, визначати та реалізовувати різні напрямки їх діяльності з метою забезпечення високого рівня лікарської допомоги населенню.

Література

1. Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. Кафедра фармації [Електронний ресурс] :

[вебсайт]. – Електрон. текст дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/33MGYrp> (дата звернення: 29.10.2022), вільний. – Назва з екрана.

**Ювіляри 2022 року –
доценти ВНМУ ім. М. І. Пирогова**

ЧЕРЕШНЮК Галина Семенівна (27.01.1947), доцент кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я

КИРИЧЕНКО Василь Іванович (05.02.1962), доцент кафедри травматології і ортопедії

ТАРАСЮК Світлана Анатоліївна (06.02.1962), доцент кафедри акушерства та гінекології № 2

ПАЛІЙ Ірина Костянтинівна (12.02.1972), доцент кафедри внутрішньої медицини медичного факультету № 2

ПІВТОРАК Наталія Анатоліївна (13.02.1957), доцент кафедри внутрішньої та сімейної медицини

ЛИСЕНКО Дмитро Андрійович (16.02.1972), доцент кафедри внутрішньої медицини № 2

КИРИЧЕНКО Лідія Миколаївна (26.02.1972), доцент кафедри фтизіатрії з курсом клінічної імунології та алергології

ПРОКОПЧУК Зоя Миколаївна (01.03.1972), доцент кафедри мікробіології

ТАРАСЮК Майя Броніславівна (21.03.1942), доцент кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я

КАКАРЬКІН Олександр Якович (25.03.1957), доцент кафедри променевої діагностики, променевої терапії та онкології

ПАРХОНЮК Валерій Петрович (27.03.1952), доцент
кафедри внутрішньої медицини № 1

ІЛЮК Ірина Анатоліївна (05.04.1972), доцент
кафедри внутрішньої медицини № 2

БЕРЕЗНЯК Михайло Андрійович (20.04.1947),
доцент кафедри патологічної фізіології

АРТЕМЧУК Михайло Андрійович (20.04.1962),
доцент кафедри фармації

СІНЧУК Наталія Іванівна (22.04.1957), доцент
кафедри педіатрії № 2

ФУРМАН Валентина Григорівна (29.04.1962), доцент
кафедри педіатрії № 2

КОМАРНИЦЬКА Наталія Тимофіївна (05.05.1952),
доцент кафедри соціальної медицини та організації
охорони здоров'я

ТКАЧ Андрій Анатолійович (08.05.1972), доцент
кафедри променевої діагностики, променевої терапії
та онкології

ДМИТРЕНКО Ігор Васильович (25.05.1972), доцент
кафедри ЛОР-хвороб

ФУНІКОВ Анатолій Володимирович (29.05.1957),
доцент кафедри загальної хірургії

ВАСИЛИК Валентина Сергіївна (29.05.1972), доцент
кафедри соціальної медицини та організації охорони
здоров'я

ПОПОВИЧ Олександра Олександрівна (11.06.1972),
доцент кафедри інфекційних хвороб з курсом
епідеміології

ЛАДУТЬКО Світлана Володимирівна (14.06.1937),
доцент кафедри біологічної та загальної хімії

ЛІХІЦЬКИЙ Олексій Михайлович (25.06.1962),

доцент кафедри хірургії № 2 з курсом «Основи стоматології»

ЛІСОВИЙ Микола Іванович (28.06.1962), доцент кафедри українознавства

СТАРИНЕЦЬ Георгій Олексійович (02.07.1942), доцент кафедри неврології та нейрохірургії

СТОЛЯРЧУК Володимир Савович (01.08.1937), доцент кафедри клінічної фармації та клінічної фармакології

ГЕЛЬ Андрій Павлович (03.08.1957), доцент кафедри судової медицини та права

СОКОКОУМОВА Людмила Костянтинівна (10.08.1957), доцент кафедри мікробіології

СЛЄПОВ Віктор Володимирович (10.09.1942), доцент кафедри травматології та ортопедії

ПАЛАМАРЧУК Анатолій Васильович (05.10.1957), доцент кафедри ендокринології з курсом післядипломної освіти

БЕЛЯЄВА Людмила Григорівна (09.10.1947), доцент кафедри хірургії з курсом стоматології ФПО

КОХАНОВА Галина Олексіївна (09.10.1952), доцент кафедри променевої діагностики, променевої терапії та онкології

СОРОКОУМОВ Валерій Павлович (09.10.1957), доцент кафедри патологічної анатомії

КОВАЛЬЧУК Олена Валеріївна (18.10.1972), доцент кафедри внутрішньої медицини № 3

РУДА Віра Іванівна (19.10.1957), доцент кафедри педіатрії, акушерства та гінекології ФПО

КРЕМЕНСЬКА Лілія Вікторівна (20.10.1972), доцент кафедри фармації

ШТАТЬКО Олена Іванівна (26.10.1962), доцент
кафедри біологічної та загальної хімії

ОСЯДЛА Емілія Станіславівна (09.11.1962), доцент
кафедри внутрішньої медицини № 3

ГОРБАТЮК Ольга Григорівна (09.11.1972), доцент
кафедри педіатрії, акушерства і гінекології ФПО

СЛИВКА Оксана Яківна (13.11.1937), доцент
кафедри біологічної та загальної хімії

ДРОНЕНКО Володимир Григорович (23.11.1972),
доцент кафедри променевої діагностики, променевої
терапії та онкології

СІЗОВА Марина Петрівна (23.11.1962), доцент
кафедри внутрішньої медицини № 3

ГУНЬКО Ірина Петрівна (02.12.1972), доцент
кафедри внутрішньої медицини № 1

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК ЮВІЛЯРІВ 2022 РОКУ

Алмазов Іван Васильович.....	135
Бедер Веніамін Львович.....	34
Безбородько Ніна Іванівна.....	11
Безкаравайний Борис Олексійович.....	76
Богачик Людмила Іванівна.....	103
Бойно-Родзевич Георгій Георгійович.....	25
Болюх Борис Афанасійович.....	71
Бриллiант Григорій Давидович.....	62
Гайструк Наталія Анатоліївна.....	12
Ган Георгій Станіславович.....	46
Геращенко Ігор Іванович.....	6
Годлевський Іван Феліксович.....	133
Гомон Микола Лонгінович.....	58
Гончар Олексій Андрійович.....	32

Горбатюк Іван Микитович.....	9
Гоф Євгеній Степанович.....	139
Гришко Володимир Григорович	119
Гройсман Дмитро Леонідович.....	60
Дацишин Павло Трохимович.....	84
Дерепа Кузьма Петрович.....	118
Дмитрієв Дмитро Валерійович.....	115
Дубовий Олександр Хомич.....	61
Жученко Олександр Петрович.....	14
Завальнюк Анатолій Харитонович.....	13
Зелінський Борис Олексійович	129
Зозуля Юрій Панасович.....	130
Зоря Василь Йосипович.....	70
Казаков Юрій Михайлович.....	56
Казимирко Віталій Казимирович.....	21
Калина Георгій Платонович.....	54
Каллістов Іван Павлович.....	134
Караванов Аркадій Григорович.....	94
Картамишев Анатолій Йоасафович.....	64
Кириленко Олександр Васильович.....	49
Кириченко Павло Дмитрович.....	23
Кланца Павло Авксентійович.....	22
Ковальова Людмила Миколаївна.....	7
Коган Борис Йосипович.....	68
Козлова Світлана Олександрівна.....	112
Колотова Наталія Миколаївна.....	141
Кондратюк Олександр Іванович.....	82
Коноплицький Віктор Сергійович.....	26
Константинович Микола Володимирович.....	92
Костюк Олександр Григорович.....	57
Кравець Микола Петрович.....	110
Красногорський Микола Миколайович.....	69
Крат Андрій Іларіонович.....	99
Кукуруза Юрій Петрович.....	38
Кучук Олександр Олександрович.....	89

Лановий Іван Дем'янович.....	121
Лациба Валерій Павлович.....	33
Левченко Валерій Анатолійович.....	96
Лізогуб Ніна Петрівна.....	10
Марковська Ніна Степанівна.....	117
Марковський Степан Антонович.....	132
Машталер Гаврило Архипович.....	85
Мороз Василь Максимович.....	18
Нагайчук Василь Іванович.....	93
Новицький Софроній Терентійович.....	37
Палій Віктор Гордійович.....	73
Паньова Валентина Олексіївна	48
Пентюк Наталія Олександрівна.....	128
Півторак Володимир Ізяславович.....	124
Піотровська-Векслер Софія Аронівна.....	140
Покидько Марія Іванівна.....	110
Псюк Степан Кіндратович.....	81
Пшук Наталія Григорівна.....	99
Разумовський Олександр Альвіанович.....	89
Сак Ніна Миколаївна.....	28
Сергета Ігор Володимирович.....	49
Слюсар Яків Васильович	122
Сойбельман Борис Йосипович.....	143
Сторожук Борис Григорович.....	36
Токарчук Надія Іванівна.....	43
Трахтенберг Шнеур Юхимович.....	116
Тумашова Ніна Іванівна.....	102
Український Володимир Григорович.....	77
Фомін Олександр Олександрович.....	27
Чайка Григорій Васильович.....	44
Чепель Лілія Іванівна.....	101
Чуманов Сергій Мартинович.....	106
Шевчук Юрій Григорович.....	74
Штеренберг Рахіль Ізраїлівна.....	91
Яблонь Ольга Степанівна.....	104

ЗМІСТ

Передмова.....	3
Січень.....	4
Лютий.....	16
Березень.....	30
Квітень.....	41
Травень.....	52
Червень.....	66
Липень.....	79
Серпень.....	87
Вересень.....	97
Жовтень.....	108
Листопад.....	113
Грудень.....	126
2022 рік.....	137
Ювіляри 2022 року – доценти ВНМУ ім. М. І. Пирогова.....	149
Іменний покажчик ювілярів 2022 року.....	152

**Висловлюємо щиру подяку всім,
хто долучився до підготовки видання та надав
краєзнавчі матеріали :**

Дерепі Катерині Юрївні, онуці Дерепи Кузьми Петровича, колишнього завідувача кафедри лор-хвороб ВНМУ ім. М. І. Пирогова (м. Вінниця)

Домненку Миколі Григоровичу, краєзнавцю, провідному фахівцю з питань цивільного захисту Донецького національного університету імені Василя Стуса (м. Вінниця)

Коденчук Людмилі Олександрівні, старшому інспектору відділу кадрів ВНМУ ім. М. І. Пирогова

Кланца Олегу Павловичу, науковому співробітнику Національного музею-садиби М. І. Пирогова (м. Вінниця)

Мацьковій Людмилі Яківні, завідувачці архіву ВНМУ ім. М. І. Пирогова

Колективу Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки ім. К. А. Тімірязєва